

ήμερησίαν διάταξιν ἀντικείμενα τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως ἦτο·

α) Ἡ κατὰ τὴν χθεσινὴν συνεδρίαν γενομένη πρότασις ὑφ' ἑνὸς τῶν πληρεξουσίων ἐὰν δύνανται νὰ ᾔναι μέλη τῶν ἐπιτροπῶν οἱ ἔχοντες χαρτοφυλάκιον ὑπουργοί, ἀλλ' ἡ πρότασις αὕτη, εἶπεν ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ προτείναντος.

β) Ἡ πρότασις τῶν πληρεξουσίων Τριπόλεως τοῦ νὰ γίνωσι δεκτοὶ ἀναλόγως τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἄλλοι πληρεξούσιοι ἐκ τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ἥτις ὅμως ἀνεβλήθη αἰτῆσαι τῶν προτεινόντων διὰ νὰ γίνῃ ἔπειτα ἀπὸ τὰς ἐκλογὰς τῶν ἐπιτροπῶν.

γ) Ἡ ὑπὸ ἄλλου τινὸς τῶν πληρεξουσίων γενομένη πρότασις περὶ συστάσεως ἐπιτροπῆς διὰ τὴν δ.ανομὴν τῆς Ἐθνικῆς γῆς τῆς ὁποίας τὴν συζήτησιν ὅμως ἐζήτησεν αὐτὸς ὁ προτείνας, ἵνα γίνῃ μετὰ τὴν προκειμένην ἐκλογὴν τῶν ἐπιτροπῶν.

Ἐνταῦθα εἰς τῶν πληρεξουσίων ἐπρότεινεν ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαῖον τὸ νὰ παραδεχθῇ ἡ Συνέλευσις, ὥστε ὁμοῦ μὲ τὸ περὶ διανομῆς τῆς γῆς ἀντικείμενον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκεῖνο τῶν ἀποζημιώσεων τῶν ὀφειλομένων παρὰ τοῦ ἔθνους εἰς τοὺς στρατιωτικούς καὶ Ναυτικούς.

Ἄλλος δὲ ἐπρόσθεσεν ὅτι καὶ τῶν πολιτικῶν αἱ ἀποσημιώσεις πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν.

Ἡ ἐπὶ τῶν προτάσεων τούτων σκέψις ἀνεβλήθη εἰς τὰς μετὰ τὰς ἐκλογὰς συνεδριάσεις.

Μετὰ ταῦτα ἡ Συνέλευσις προέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς.

Προτοῦ δὲ διανεμηθῶσι τὰ ψηφοδέλτια εἰς τῶν πληρεξουσίων παρεκάλεσε νὰ μὴ συμπεριληφθῇ τὸ ὄνομά του εἰς τὴν προκειμένην ἐπιτροπὴν.

Ἀκολούθως ὁ Κ. Πρόεδρος διέταξε τὴν διανομὴν τῶν ψηφοδελτίων παρατηρήσας εἰς τοὺς Κυρίους πληρεξουσίους ὅτι ὀφείλει ἕκαστος νὰ ἐγγράψῃ εἰς αὐτὰ εἴκοσι καὶ ἑνὸς ὀνόματα ἐκ τῶν πληρεξουσίων.

Ἀφοῦ δὲ ἐνέγραψαν εἰς αὐτὰ τὰ ὀνόματα κατέθεσαν αὐτὰ οἱ Κ. πληρεξούσιοι ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον ὀνομαστικῶς καλούμενοι ἐντὸς τῆς κάλπης τῶν ψηφοδελτίων, ρίπτοντες συγχρόνως εἰς τὴν ἑτέραν τῶν κυάμων ἀνὰ ἓν κύαμον.

Κοινῇ συγκαταθέσει διωρίσθησαν ψηφολέκται οἱ Κ. Σπυρίδων Καλογερόπουλος καὶ Ν. Ρενιέρης, οὗτοι καταμέτρησαν τὰ ψηφοδέλτια καὶ τὰς ψήφους, καὶ εὐρεθέντων ἰσαριθμῶν τῶν ψηφοδελτίων μὲ τὰς ψήφους, ἤρχισαν νὰ ἐκφωνῶσι μεγαλοφώνως ἐν

πρὸς ἐν τὰ ἐγγεγραμμένα ὀνόματα εἰς τὰ ψηφοδέλτια. Ἐκαστος δὲ τῶν τεσσάρων Γραμματέων ἐκράτει χωριστὸν πρωτόκολλον τῶν ψήφων.

Ἐκ τῶν ἐξαγομένων δὲ τῶν ψηφοδελτίων, εὐρέθησαν δεκατέσσαρα, περιέχοντα τὰ μὲν, ἀντὶ εἴκοσι καὶ ἐνὸς ὀνομάτων μόνον εἴκοσι, τὰ δὲ φέροντα δις τὸ αὐτὸ ὄνομα, καὶ ἐθεωρήθησαν διὰ τοῦτο, σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμόν ὡς ἄκυρα.

Μετὰ τὸ τέλος ὅλων τῶν ψηφοδελτίων καὶ τὴν ἀντιπαραβολὴν τῶν πρωτοκόλλων τῶν Γραμματέων ἐκηρύχθησαν ὡς λαβόντες τὰς πλειοτέρους ψήφους καὶ ἐπομένως ὡς μέλη τῆς ἐπιτροπῆς οἱ ἑξῆς:

Ὁ Α. Μαυροκορδάτος	ἔχων ψήφους	150
Σ. Τρικούπης	»	131
Δ. Κυριακοῦ	»	123
Π. Χαλικιόπουλος	»	118
Δ. Πετρόπουλος	»	118
Α. Μεταξᾶς	»	118
Γκίκας Γκιώνης	»	115
Κ. Ζωγράφος	»	115
Ν. Μαυρομμάτης	»	111
Β. Θεαγένης	»	107
Γ. Γλαράκης	»	106
Ν. Κορφιωτάκης	»	105
Ι. Κωλέττης	»	103
Π. Γ. Ρόδιος	»	102
Γεραλόπουλος	»	102
Α. Μελάς	»	95
Γ. Λίνιαν	»	90
Πιεράκος	»	85
Γ. Γρυπάρης	»	81
Δ. Καλλιφρονᾶς	»	79

Ἄλλ' εἰς τὸ ὄνομα τοῦ εἰκοστού πρώτου μέλους συνέβη ἀμφιβολία τις ἢ ἐξῆς:

Ὁ Κ. Μοναρχίδης εἶχε ψήφους 76 καὶ εἰς τοῦτο ἦτο σύμφωνοι αἱ σημειώσεις τῶν Γραμματέων, ἀλλ' εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κ. Ρ. Παλαμίδου ἦτον ἀσύμφωνοι αἱ εἰρημέναι τῶν Γραμματέων σημειώσεις, τοῦ μὲν σημειώσαντος ψήφους 78, τοῦ δὲ 76, τοῦ δὲ τρίτου 75· ἔνεκα τῆς ἀσυμφωνίας ταύτης ἐκρίθη εὐλογον παρὰ τῶν παρόντων μελῶν τῆς Συνελεύσεως ν' ἀναθεωρηθῶσιν εἰς τὴν αὔριον συνεδρίαν τὰ ψηφοδέλτια καὶ νὰ διαλυθῇ οὕτως ἢ ὑπάρ-

χουσα ἀμφιβολία. Τούτου ἕνεκα ἐτέθησαν ἐντὸς τῆς κάλπης τὰ ψηφοδέλτια καὶ ἐσφραγίσθησαν ταῖς σφραγίσιν τῶν Γραμματέων.

Ἡ συνεδρίασις διελύθη περὶ τὴν 10 ὥραν μ. μ.

Ὁ ἐκπληρῶν καθήκοντα Προέδρου

Ἀντιπρόεδρος Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δ. Ν. Δρόσος.

Κ. Θ. Κολοκοτρώνης.

Γ. Δοκός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΔ'.

Τῆς 27 Νοεμβρίου.

Σήμερον τῇ εἰκοστῇ ἐβδόμῃ τοῦ Νοεμβρίου μηνὸς τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ τρίτου ἔτους, ἡμέρᾳ σάββατον, περὶ τὴν 10 ὥραν π. τῆς μεσημβρίας, συνελθόντων τῶν πληρεξουσίων τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως εἰς τὸ τοῦ Βουλευτηρίου κατάστημα ἐν πλήρει συνεδριάσει, ὁ Πρόεδρος ἐπανελάβε τὰ κατὰ τὴν χθεςινὴν ψηφοφορίαν γενόμενα, τοῦτέστιν ὅτι ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος αὐτῆς ἀνεδείχθησαν εἴκοσι μέλη τῆς ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς ὡς ἔχοντα σχετικῶς τὰς πλειοτέρας ψήφους. Ἐπὶ δὲ τοῦ ὀνόματος τοῦ εἰκοστοῦ καὶ πρώτου μέλους συνέβη ἀμφιβολία μεταξύ δύο ὀνομάτων τῶν Κ. Ρήγα Παλαμίδου καὶ Α. Μοναρχίδου, ἕνεκα ἀσυμφωνίας τινὸς ὑπαρχούσης εἰς τὰς σημειώσεις τῶν Γραμματέων. τούτου ἕνεκα ἐτέθησαν ἐν τῇ κάλπῃ ὅλα τὰ ἀναγνωσθέντα ψηφοδέλτια καὶ ἐσφραγίσθησαν ταῖς σφραγίσιν τῶν Γραμματέων διὰ ν' ἀναθεωρηθῶσι σήμερον. Ἐν τούτοις διὰ νὰ μὴ χρονοτριβῇ ἡ Συνέλευσις δύναται νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῶν εἰρημένων ψηφοδελτίων, καὶ μετὰ τὴν εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν, ἔπειτα δὲ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Ἡ ὀνομαστικὴ ἐκφώνησις, ἐπρόσθεσεν, ἀποβαίνει περιττὴ ἐπὶ τοῦ παρόντος, καθ' ὃ μέλλουσα νὰ γίνῃ εἰς τὴν διανομὴν τῶν ψηφοδελτίων.

Ἀποσφραγισθείσης ἐπομένως τῆς κάλπης καὶ ἀναγνωσθέντων ὑπὸ δύο ψηφοδελτῶν κοινῇ συγκαταθέσει τῆς Συνελεύσεως εἰρημένων, ἐκ τῶν σημειώσεων τῶν τεσσάρων Γραμματέων, συμφώνως πρὸς ἀλλήλας οὕσων, ἀνεφάνησαν ὁ μὲν Κύριος Ῥήγας Παλαμίδης ἔχων ψήφους 74, ὁ δὲ Κ. Μοναρχίδης 71, ὅθεν ἐκηρύχθη ὡς εἰκοστὸν πρῶτον μέλος τῆς ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπῆς ὁ ἔχων πλειοτέρας τούτων, ἦτοι ψήφους 75 Κ. Ι. Δαμιανός.

Ἀναγνωσθέντων μετὰ ταῦτα τῶν πρακτικῶν τῆς χθесινῆς συνεδριάσεως γενομένων παραδεκτῶν ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως καὶ ὑπεγραφεύτων παρὰ τοῦ Προέδρου, τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ τῶν Γραμματέων, ἡ Συνέλευσις μετέβη εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς.

Γενομένης δὲ διαταγῇ τοῦ Προέδρου κατ' ὀνομαστικὴν κλήσιν τῆς διανομῆς τῶν ψηφοδελτίων εὐρέθησαν παρόντες μὲν διακόσιοι δέκα ὀκτὼ πληρεξούσιοι, ἀπόντες δὲ δέκα πέντε.

Τῆς ψηφοφορίας ἀποτέλεσμα ἐφάνη τὸ ἑξῆς·

Ἐλαβε ψήφους		Ἐλαβε ψήφους	
Σ. Καλογιρόπουλος	» 118	Α. Ῥέντης	» 61
Γ. Ἡλιόπουλος	» 117	Α. Καλαμογδάρτης	» 60
Ν. Γ. Ἰγγλέσης	» 99	Μ. Ι. Μιχαλόπουλος	» 59
Γαλάνης Μεγαπάνου	» 97	Τσανέτος Χρησόπουλος	» 59
Α. Κοντάκης	» 96	Μ. Ἰατρός	» 58
Γ. Περῶτης	» 96	Δ. Γουβέλης	» 55
Ἐμ. Σπυρίδωνος	» 93	Χ. Ῥ. Καπετανάκης	» 55
Στάμος Νάκος	» 94	Κ. Καλαμαριώτης	» 54
Σταῦρος Βλάχος	» 84	Γ. Νοταρᾶς	» 54
Σ. Παππαλεξόπουλος	» 84	Α. Γρηγοριάδης	» 53
Δ. Χρυσάφοπουλος	» 79	Ι. Περίδης	» 53
Β. Χρηστακόπουλος	» 78	Δ. Μπουδούρης	» 52
Ι. Πιτάρης	» 78	Α. Πέπας	» 49
Χ. Παπαπολίτης	» 77	Γ. Κουντουριώτης	» 47
Λύτανδρος Βιλαέτης	» 77	Α. Ἐγκολφόπουλος	» 45
Δ. Ζώτος	» 75	Γ. Διοβουνιώτης	» 44
Μ. Τσαμαδός	» 74	Χ. Βλάσης	» 43
Κ. Τσερτίδης	» 73	Κ. Δελιγιάννης	» 43
Α. Μοναρχίδης	» 73	Ν. Πονηρόπουλος	» 40
Ἰωάν. Οἰκονόμου	» 72	Θ. Γρίβας	» 38
Α. Ἀναγνωσταρᾶς	» 72	Κ. Κωνστάκης	» 35
Σ. Κοπνίτσας	» 70	Σ. Θεοχαρόπουλος	» 30
Ν. Σισίνης	» 69	Ἰ. Ζαίμης	» 29
Ἰ. Παξημάδης	» 68	Μ. Πρίμας	» 27
Σ. Λογοθετόπουλος	» 67	Γ. Πετρόπουλος	» 27
Ἐμ. Μελετόπουλος	» 62	Π. Σωτηρόπουλος	» 26
		Ν. Καλλιέργης	» 26

N. Πρασακάκης	ἔλαβε ψήφ.	24	X. Κλονάρης	ἔλαβε ψήφ.	5
N. Μπούκουρας	»	24	Δ. Παπανικολῆ	»	5
N. Πανουργιάς	»	23	Γ. Ἰωάννου	»	5
X. Μιλιάνης	»	22	K. Ζέρβας	»	5
M. X. Μελέτης	»	22	A. Πάϊκος	»	4
Δ. Κυριακίδης	»	21	A. Ζωρογιαννίδης	»	4
Τσανετάκης Γρηγοράκης	»	20	N. Κορφιοτάκης	»	4
A. Χαλαλάμπης	»	20	Δ. Μανσόλας	»	4
X. Περόραιδος	»	19	N. Μαυρομιμάτης	»	4
Δ. Πλαπούτας	»	19	Ματθαῖος Πρωτόπαπας	»	4
I. Δαμιανός	»	18	Π. Μαρπιτζιώτης	»	4
I. Σιομάκης	»	18	I. Βελέντσας	»	4
A. Γεωργαντᾶς	»	17	Π. Ψάθης	»	3
Π. Δαρειώτης	»	16	X. X. Πέτρος	»	3
T. Καρατάσος	»	16	Γ. Κριεζής	»	3
Γ. Λογιωτατίδης	»	16	Γ. Γρυπάρης	»	3
Πάνος Ἀλεξίου	»	16	Σ. Πάγκαλος	»	3
K. Χαλαμῆς	»	15	Π. Μαυρομιχάλης	»	3
A. Πετσάλης	»	14	B. Θεαγένης	»	3
Ἀγ. Γουζούασης	»	14	Ἐμ. Τσουχλός	»	3
Ἀναγ. Κίτσου	»	14	Τρικούπης	»	3
I. Φαρμάκης	»	13	Δ. Κανελλόπουλος	»	2
A. Καρνέσης	»	12	Κοῦστας Μάκος	»	2
Βαπτ. Δρόσος	»	12	E. Σχινᾶς	»	2
Γ'. Βασιλόπουλος	»	12	Ἀν. Λοιδωρίκης	»	2
Δ. Βούλης	»	11	Δ. Καλλιφρονᾶς	»	2
Δ. Δημητρακόπουλος	»	10	Σ. Μήλιος	»	2
Γ. Δοκός	»	10	A. Ἀποστολίδης	»	2
M. Σχινᾶς	»	10	Γ. Αἰνιάν	»	2
K. Δόσιος	»	9	Ἀνδρ. Λόντος	»	2
X. Σισίνης	»	9	Σ. Βαλέττας	»	2
Δ. Βιρβίλης	»	9	Τζανετ. Γρηγοράκης	»	2
N. Πετιμεζᾶς	»	9	Nῖκος Θεοῦ	»	2
I. Κομπότης	»	9	B. Πετιμεζᾶς	»	2
Ῥ. Παλαμίδης	»	9	Νικηταρᾶς	»	1
A. Λυκοῦργος	»	8	Σ. Πασαπόρτης	»	1
A. X. Λόντος	»	8	A. Πατριαρχέας	»	1
A. Σταματόπουλος	»	8	Παπατζώρης	»	1
K. N. Δουζῖνας	»	8	Φαλκίδης	»	1
E. Σίμος	»	8	Στρ. Δελιγιάννης	»	1
K. Μπότσαρης	»	8	Σολωμός	»	1
Τζαβέλας	»	7	Τζούρτζ	»	1
Z. Μαυρογένης	»	7	Τσέλιος	»	1
A. Μαρκελλός	»	7	I. Βασιλείου	»	1
Μακρυγιάννης	»	7	Δ. Καλλέργης	»	1
Δ. Ταρκαζίκης	» 6		Κωλέττης	»	1
Γ. Μπάστας	»	6	Μαρκεζίνης	»	1
A. Ὕσκος	»	6	Μαραγκός	»	1
A. Λόντος	»	5	A. Ἀγγελόπουλος	»	1
N. Κριεζιώτης	»	5	K. Ἀξελός	»	1

Γ. Αντωνόπουλος	ψήφους	1	Διομίδης	ψήφους	1
Α. Σωτηρίου	»	1	Δ. Δρόσου	»	1
Γιαννίτζης	»	1	Γουνελής	»	1
Γεραλόπουλος	»	1	Γ. Πατριάρχας	»	1
Γκιώνης	»	1			

Σύμφωνα δὲ μετὰ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο τῆς ψηφοφορίας ὁ Κ. Πρόεδρος ἐκήρυξεν ὡς μέλη συγκροτοῦντα τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν κατὰ τὸν κανονισμόν τοὺς λαβόντας τὰς πλειοτέρους ψήφους Κ.Κ.

Σ. Καλογερόπουλον	ψήφους	118	Β. Χρηστακόπουλον	ψήφους	78
Γ. Π. Ἡλιοπούλον	»	117	Ι. Πιτάρην	»	78
Ν. Γ. Ἰγγλέσην	»	99	Χ. Παππαπολίτην	»	77
Γαλάνην Μεγαπάνου	»	97	Λύσανδρον Βιλαέτην	»	77
Α. Κονδάκην	»	96	Δ. Α. Ζῶτον	»	75
Γ. Περρῶτην	»	96	Μ. Τσαμαδὸν	»	74
Ἑμ. Σπυρίδωνος	»	93	Κ. Τσερτίδην	»	73
Στάμος Νάκου	»	94	Α. Μοναρχίδην	»	73
Σταῦρος Βλάχου	»	81	Ι. Οἰκονόμου	»	72
Σ. Παππαλεξόπουλος	»	81	Ἀριστείδην Ἀναγνωσταρᾶν	»	72
Δ. Χρυσιφόπουλον	»	79			

Παραδεχθείσης δ' ἀκολούθως τῆς ἐξῆς ἡμερησίας διατάξεως διὰ τὴν ἐρχομένην συνεδρίασιν.

Ἡμερησία διάταξις τῆς συνεδριάσεως τῶν 29 Νοεμβρίου.

1) Ἡ περὶ διανομῆς τῆς γῆς πρότασις τοῦ πληρεξουσίου Κορίνθου Γ. Νοταρᾶ.

2) Ἡ περὶ συστάσεως ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν ἀποζημιώσεων πρότασις τοῦ πληρεξουσίου Βονίτσης Θ. Γρίβα.

Διελύθη ἡ συνεδρίασις περὶ τὴν 9 ὥραν μ. μ.

Ὁ ἐκπληρῶν χρεῖα Προέδρου

Ἀντιπρόεδρος Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δρ. Ν. Δρόσου.

Κ. Θ. Κολοκοτρώνη

Γ. Δοκός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΕ.

Τῆς 29 Νοεμβρίου.

Σήμερον τῇ εἰκοστῇ ἐνάτῃ τοῦ Νοεμβρίου μηνός, ἡμέρα δευτέρα, τὴν 10 ὥραν π. μ. συνελθόντων εἰς τὸ τοῦ Βουλευτηρίου κατ'ἀσθημα τῶν πληρεξουσίων τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἐγένετο διαταγὴ τοῦ προέδρου, ἡ ὀνομαστικὴ ἐκφώνησις αὐτῶν καὶ εὐρέθησαν παρόντες μὲν ἑκατὸν ἐννεήκοντα ἑξ, ἀπόντες δὲ τριάκοντα ἑπτά.

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολουθῶς τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως, ἐγένοντο παραδεκτὰ εἰς τὴν Συνέλευσιν καὶ ὑπεγράφησαν παρὰ τοῦ Προέδρου τῶν Ἀντιπροέδρων, καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἐντεῦθεν ὁ Πρόεδρος ἀνέφερεν ὅτι, ὁ πληρεξούσιος Ψαρρῶν Κ. Δ. Παππανικολῆς, διαταχθεὶς παρὰ τῆς ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν Γραμματείας νὰ ἐκπλεύσῃ ἐντεῦθεν ἄνευ ἀναβολῆς μὲ τὸ ὑπὸ τὴν διεύθυνσίν του πλοῖον, ᾗτήσατο παρὰ τῆς Προεδρίας τῆς Συνελεύσεως ἀπουσίας ἄδειαν.

Αὕτῃ δὲ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ κατεπεῖγον τῆς ὑπηρεσίας, καὶ ὅτι ἡ ἀπουσία ἐνός τῶν μελῶν τῆς Συνελεύσεως δὲν φέρει βλάβην εἰς τὰς ἐργασίας αὐτῆς συγκατετέθη εἰς τὴν αἵτησίν του καὶ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τὴν ζητουμένην ἄδειαν· νῦν δὲ ἀποδίδει λόγον τῆς πράξεώς του εἰς τὴν Συνέλευσιν συμφώνως μὲ τῷ 5 ἄρθρῳ τοῦ κανονισμοῦ.

Ἡ Συνέλευσις ἐνέκρινε.

Ἐπειτα ὁ Πρόεδρος ἀνέφερεν ὅτι, ἡ ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἐπιτροπὴ δὲν συνῆλθε μέχρι τοῦδε ὡς ἐκ τῆς παραιτήσεως ἐνός τῶν μελῶν τῆς, καὶ ἤδη πρόκειται λαβοῦσα γνῶσιν ἡ Συνέλευσις τῆς ἀναφορᾶς τοῦ παραιτηθέντος ν' ἀποφασίσῃ περὶ αὐτῆς ἐὰν πρέπη νὰ συμπληρωθῇ, ἢ νὰ προβῇ ὡς ἔχει εἰς τὰς ἐργασίας τῆς.

Ἀναγνωσθείσης τῆς ἀναφορᾶς τοῦ παραιτηθέντος, εἰς τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς λαβὼν τὸν λόγον εἶπεν, ἐπειδὴ ὁ παραιτούμενος ἀναφέρει ὡς λόγον τῆς παραιτήσεως τὸ ὅτι δὲν συμβιβάζονται αἱ ἀρχαὶ αὐτοῦ μὲ ἐκεῖνας ἐνός τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, πρέπει νὰ δηλώσῃ τίνα ἐννοεῖ λέγων τοῦτο.

Ὁ παραιτηθεὶς ἀπήντησεν ὅτι ἡ Συνέλευσις δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ τοῦτο, διότι ἡ παραίτησίς του προῆλθεν ἐξ αὐτῶν τῶν ἀρχῶν του, ἐξ αὐτῆς τῆς συνειδήσεώς του, εἰς τὰ ὅποια δὲν δύναται νὰ ἐπεμβῇ ἡ Συνέλευσις· ὅστις δὲ νομίζει προσβεβλη-

μένον ἑαυτὸν ὡς ἐκ τῆς παρετήσεως ταύτης δύναται νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια.

Ἐφ' ἱκανὸν συζητηθέντος τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ ἄλλων μὲν λεγόντων νὰ προβῇ ἡ ἐπιτροπὴ ὡς ἔχει νῦν εἰς τὰς ἐργασίας της· ἄλλων δὲ νὰ ἀναπληρωθῇ ἐκ τῶν ἐπιλαχόντων, ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη τὴν τελευταίαν γνώμην, ἀποφασίσασα ἐπὶ τῇ προτάσει τινῶν τῶν πληρεξουσίων ἵνα ἀφεθῇ ἡ ἀναπλήρωσις αὕτη ὀλοτελῶς εἰς τὴν Προεδρίαν, ὥστε εἰάν δὲν δεχθῇ τὴν κενὴν θέσιν ὁ κατόπιν τοῦ παρατηθέντος λαβὼν τὰς πλειοτέρας ψήφους νὰ καλέσῃ τότε τὸν μετὰ τοῦτον ἐπιλαχόντα, καὶ εἰάν οὐτ' αὐτὸς δὲν δεχθῇ νὰ καλέσῃ τότε τὸν μετὰ τοῦτον ἐρχόμενον, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, μέχρις οὗ ἀναπληρωθῇ ἡ περὶ ἧς πρόκειται θέσις.

Ἐντεῦθεν ἐν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς ἠρώτησεν, εἰάν ἡ Συνέλευσις νομίζῃ ὅτι ἡ περὶ ἧς ἐγένετο λόγος παραιτήσις προσβάλλει ἓνα ἢ πλείονα τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς.

Τινὲς τῶν πληρεξουσίων ἀπήντησαν ἀποφατικῶς καὶ οὐδεμία συζήτησις ἐπῆγασεν ὡς ἐκ τούτου.

Μετὰ ταῦτα ὁ Πρόεδρος εἶπεν ὅτι ἔπεται νῦν κατὰ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν ἡ τοῦ πληρεξουσίου τῆς Κορίνθου πρότασις, τοῦ νὰ συστηθῇ ἐπιτροπὴ διὰ νὰ σκεφθῇ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς.

Ὁ πληρεξούσιος οὗτος, ἐπρόσθεσεν, ἐξέθηκε καὶ ἐγγράφως τὴν πρότασίν του, ἥτις θέλει ἀναγνωσθῇ παραχρῆμα, ἂν ἡ Συνέλευσις ἐγκρίνῃ.

Ἀναγνωσθείσης τῆς ἐγγράφου ταύτης προτάσεως, εἰς τῶν πληρεξουσίων ἐπρότεινεν εἰς τὸν Πρόεδρον, ἵνα ἀναγνωσθῇ καὶ ἄλλη αὐτοῦ ἀναφορὰ παρὰ τοῦ Κ. Ἀξελοῦ, ὡς μὴ ἔχοντος τὰ τοῦ πληρεξουσίου προσόντα.

Ὁ Πρόεδρος ἀπήντησεν ὅτι, καθ' ἃ ἐπληροφορήθη ἡ Προεδρία παρὰ τῶν πληρεξουσίων Ψαρῶν Κ.Κ. Α. Μοναρχίδου, Δ. Παπανικολῆ καὶ ἄλλων, φαίνεται ὅτι ὁ περὶ οὗ πρόκειται πληρεξούσιος ἔχει τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα. Ἐν τούτοις ἡ Προεδρία ἐστοχάσθη ὅτι ἡ περὶ τούτου ἀναφορὰ πρέπει νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀληθείας καὶ ἔπειτα νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Συνέλευσιν.

Ὁ Κύριος Ἀξελὸς ἐζήτησε τὴν ἀδειαν παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ νὰ εἰπῇ ὀλίγα τινα εἰς πληροφορίαν ἐκείνων οἵτινες ἐπρόβαλον, ὅτι δὲν ἔχει τὰ τοῦ πληρεξουσίου προσόντα, ἀλλ' ὁ Πρόεδρος δὲν συγκατετέθη εἰς τοῦτο, ἐπαναλαβὼν ὅτι κατὰ τὸν κανονισμόν πρέπει προηγουμένως νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν ἡ ὑπόθεσις.

Ἐνταῦθα ἄλλος τις τῶν πληρεξουσίων ἐπρόσθεσεν, ὅτι εἶνε ἐπὶ τὰ περὶ τούτου ἀναφοραὶ τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐποίκων Θετταλῶν, αἵτινες διαλύουσι τὴν ἀμφισβήτησιν ταύτην, ὥστε εἶνε περιττὸν τὸ νὰ ἐμβῇ ἡ Συνέλευσις τώρα εἰς αὐτήν.

Ἀμέσως δὲ ἡ Συνέλευσις μετέβη εἰς τὴν ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ πληρεξουσίου Κορίνθου συζήτησιν.

Ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι, τῶν μὲν ἄλλων ἐπιτροπῶν, οἷον τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ Συντάγματος αἱ ἐργασίαι εἰσὶν ὠρισμέναι, τῆς δὲ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν εἰσὶν ὅλως ἀόριστοι· ἐπομένως ἤθελεν εἶσθαι καλὸν τὸ νὰ διαιρεθῇ αὕτη κατὰ τμήματα καὶ νὰ ἔχῃ ὁδὴ γίαις τινὰς διὰ τὴν ἐξακολουθήσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς. Ἀλλ' ἡ Προεδρία δὲν ἐδύνατο νὰ δώσῃ ταύτας εἰς αὐτήν πρὶν ἢ Συνέλευσις θέσῃ θέσεις τινὰς ἐπὶ τούτου.

Εἷς τῶν πληρεξουσίων εἶπεν, ἔκαμεν ἐν μίᾳ τῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων πρότασιν περὶ τούτου, ἣτις ὅμως ἀνεβλήθη. Νῦν δὲ καθίσταται αὐτὸ ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖον.

Ὁ πληρεξούσιος τοῦ ὁποίου ἐμνήσθη ὁ Πρόεδρος ἀναστὰς εἶπεν, ὅτε ἐπρόκειτο περὶ τῆς συστάσεως τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς, ἐπρότεινεν ἵνα γίνῃ αὕτη πολυμελὲς ἔχων ὑπ' ὄψιν ὅσα καὶ ἐν ταῖς προλαβούσαις Συνελεύσεσιν εἶδε γενόμενα, καὶ εἰς ταύτην προβλέπει ὅτι θέλουσι γίνῃ· θέλουσιν ἀναθεωρηθῇ, ἐπρόσθεσεν ψηφίσματα ἐθνικῶν Συνελεύσεων, θέλουσι ληφθῇ εἰς σκέψιν ἀναφοραὶ κοινοτήτων, σωματείων καὶ ἄλλα τοιαῦτα· ἐπομένως εἶναι ἀφευκτον ἢ νὰ διαιρεθῇ κατὰ τμήματα ἢ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ ὥστε νὰ καταγίνεται εὐχερῶς ἐπὶ τῶν διαφόρων τούτων ἀντικειμένων, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς διανομῆς τῆς γῆς, ἢ νὰ διορισθῇ ἐπὶ τούτῳ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ.

Ἄλλος τῶν πληρεξουσίων εἶπεν, ὅτι ἐπεκράτησε πάντοτε εἰς τὰς προλαβούσας Συνελεύσεις νὰ μὴ παραπέμπονται εἰς τὰς ἐπιτροπὰς αἱ διάφοροι προτάσεις καὶ τὰ προβουλευόμενα, ἀλλ' ὅσας τις τῶν πληρεξουσίων ἤθελε παρουσιάσῃ προβούλευμά τι, νὰ συζητῇται ἀμέσως ὑπὸ τῆς Συνελεύσεως καὶ νὰ γίνῃται δεκτὸν, ἢ νὰ ἀπορρίπτεται. Ἡδὴ πρόκειται περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς διανομῆς τῆς γῆς. Τὸ ἐπ' αὐτὸν νομίζει ὅτι ἡ Συνέλευσις δὲν ἔχει νὰ κάμῃ ἐπὶ τούτου ἄλλο, εἰμὴ νὰ ἀναθέσῃ διὰ ψηφίσματος εἰς τὰς μετὰ ταῦτα Βουλὰς τὸ περὶ τούτου νομοθέτημα ἀφοῦ προηγουμένως προβῇ εἰς τοῦ Συντάγματος τὴν σύνταξιν.

Ὁ προλαλήσας ἀντεπαρατήρησεν ὅτι πάντοτε εἰς τὰς ἐθνικὰς Συνελεύσεις, ὡς καὶ εἰς τὴν τελευταίαν τοῦ Ἀργους ἦτο εἰσηγητικαὶ ἐπιτροπαί.

Εἰς τῶν πληρεξουσίων παρετήρησεν, ὅτι ἤθελεν εἶναι καλὸν τὸ νὰ διαιρεθῇ ἡ ἐπὶ τῶν ἀνοφορῶν ἐπιτροπὴ εἰς τρία τμήματα, ὧν τὸ μὲν νὰ ἔχῃ ἔργον τὰ οἰκονομικὰ καὶ διοικητικὰ, τὸ δὲ τὰ νομοθετικὰ, τὸ δὲ τρίτον τὰς ἰδιωτικὰς ἀπαιτήσεις.

Ἄλλος δὲ εἶπεν, ὅτι ἤθελεν εἶσθαι πλέον εὐμέθοδος ἡ διαίρεσις, ἐὰν ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ διηρεῖτο εἰς δύο τμήματα, ὧν τὸ μὲν νὰ καταγίνεται ἐπὶ τῶν γενικῶν ἀντικειμένων, τὸ δὲ ἐπὶ τῶν εἰδικῶν. Νὰ ἐκλεχθῇ δὲ πρὸς τούτοις καὶ εἰδικὴ τις ἐπταμελὴς ἐπιτροπὴ, ἥτις νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ προπαρασκευάζῃ διὰ τὴν γενικὴν τῆς Συνελεύσεως συζήτησιν τὰς διαφόρους προτάσεις. Εἰς ταύτην δὲ τότε νὰ παραπεμφθῶσι καὶ αἱ προτάσεις τοῦ πληρεξουσίου Κορίνθου καὶ ἡ τοῦ τῆς Βονίτσης (Γρίβα).

Ἐνταῦθα ἄλλος τῶν πληρεξουσίων ἐπρότεινεν, ὅτι εἶναι ἀναγκαῖον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ περὶ τῆς θρησκείας ἀντικείμενον, ὡς καὶ τὸ τῶν μοναστηρίων, διότι ἱκανὸς μέχρι τοῦδε ἐπεριφρονήθησαν οἱ σεβάσμιοι πατέρες αὐτῶν.

Ὁ Πρόεδρος παρετήρησεν ὅτι καὶ ἄλλη περὶ τοῦ προταθέντος ἀντικείμενον ὑπάρχει ἀναφορὰ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Συνελεύσεως, ἐπομένως καὶ ὁ νῦν τοῦτο προτείνων πρέπει νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ γραφεῖον ἐγγράφως τὴν πρότασιν· ἐπανερχεται, ἐπρόσθεσεν εἰς ὅσα ἀνωτέρω εἶπεν, τοῦ νὰ θέσῃ ἡ Συνέλευσις βάσεις τινὰς διὰ τὰς ἀνάγκαιας πρὸς τὴν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν ὁδηγίας ὡς καὶ περὶ τῆς προταθείσης ἐπταμελοῦς ἐπιτροπῆς, ποῖα καθήκοντα θέλει ἔχει ἐὰν ἐγκριθῇ νὰ συστηθῇ.

Εἰς τῶν πληρεξουσίων παρετήρησεν ὅτι εἰς πολυμελῆ σώματα εἶναι ἀναπόδρατος ἡ ἀνάγκη ἐπιτροπῶν πρὸς προπαρασκευὴν τῶν διαφόρων ἀντικειμένων τῆς συζήτησεως τῆς Συνελεύσεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ εἶνε πολυμελής, νομίζει ὅτι αὕτη ἀρκεῖ πρὸς τοῦτο, φθάνει μόνον νὰ προστεθῶσιν εἰς αὐτὴν καὶ ἄλλα τινὰ μέλη ἐκ τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν, ἕνεκα τῆς παρὰ τοῦ πληρεξουσίου τῆς Βονίτσης γενομένης προτάσεως.

Ἄλλος δὲ εἶπεν, ὅτι νομίζει καλὸν τὸ νὰ διορισθῇ εἰδικὴ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ἐπιτροπή.

Ἄλλος δὲ παρετήρησεν ὅτι ἡ περὶ ἀποζημιώσεων τῶν ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν πρότασις εἶνε στενὰ καὶ ἀδιασπάρως ἠνωμένη μετὰ τὴν περὶ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς καὶ τροποποιεῖ αὐτήν· ἐπομένως ὅ,τι δῆποτε καὶ ἂν ἀποφασισθῇ περὶ τῆς μιᾶς, πρέπει ν' ἀποφασισθῇ συνάμα καὶ περὶ τῆς ἄλλης· οἱ στρατιωτικοὶ καὶ οἱ ναυτικοὶ εἶπεν, ἐπότισαν μὲ τὰ αἵματά των τὴν γῆν ἐκείνην

τῆς ὁποίας τὴν διανομὴν ἔχει σήμερον ὑπ' ὄψιν ἡ Συνέλευσις. Εἰς αὐτοὺς ὀφείλονται ἀναντίρρητοι ἀποζημιώσεις καὶ μόνῃ ἐγγύησις αὐτῶν εἶνε ἡ ἐθνικὴ γῆ. Πῶς εἶναι λοιπὸν δυνατόν νὰ γίνῃ σκέψις περὶ τῆς διανομῆς, χωρὶς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν συγχρόνως τὸ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν εἰρημένων στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν ἀντικείμενον ;

Ἄλλοι δὲ τῶν πλήρεξουσίων παρετήρησαν, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ μὴ καταδαπανήσῃ πλέον τὸν πολύτιμον καιρὸν τῆς ἡ Συνέλευσις εἰς ἐκλογὰς ἐπιτροπῶν. Ἡ ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴ, εἶπον, σύγκειται ἐκ πολλῶν μελῶν ἐξηγημένων ἐξ αὐτῶν τῶν κόλπων τῆς Συνελεύσεως. Εἰς τί λοιπὸν εἶνε χρήσιμος ἡ νεωστὶ προτεινομένη ἤδη ἐπιτροπὴ ; Αὕτῃ ἡ ἰδίᾳ δύναται διαιρεθεῖσα εἰς τρία τμήματα διὰ τὰ οἰκονομικὰ καὶ διοικητικὰ ἀντικείμενα, διὰ τὰ νομοθετικὰ καὶ διὰ τὰς ἰδιωτικὰς ἀπαιτήσεις νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν προπαρασκευὴν τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως. Εἰς ταύτην λοιπὸν φρονοῦσιν ὅτι πρέπει νὰ παραπεμφθῶσι καὶ αἱ περὶ διανομῆς τῆς γῆς καὶ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ναυτικῶν προτάσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων πάλιν ἡ Συνέλευσις ἔχει ν' ἀποφασίσῃ.

Ἄλλος δὲ πάλιν ἀνέφερε ταῦτα. Δύο ζητήματα εἶπεν, ἐπησχόλησαν τὴν Συνέλευσιν μέχρι τοῦδε· α'. ἐὰν πρέπη τὸ περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ναυτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀντικείμενον νὰ ᾖ ἡνωμένον μετὰ τὸ περὶ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς, καὶ β'. ἐὰν πρέπει νὰ συστηθῇ εἰδικὴ ἐπὶ τούτου ἐπιτροπὴ. Ὡς πρὸς μὲν τὸ πρῶτον φρονεῖ ὅτι ἡ μία πρότασις εἶναι ἀδιασπάστως ἡνωμένη μετὰ τῆς ἄλλης, διότι ἡ ἐθνικὴ γῆ εἶναι κέρδος τοῦ ἐθνικοῦ πολέμου ὡς καὶ αἱ ἀποζημιώσεις χρὴ ἀναγνωρισμένα αὐτοῦ ὥς πρὸς δὲ τὸ δεύτερον νομίζει ὅτι εἶναι περιττὴ ἡ σύστασις νέας ἐπιτροπῆς, διότι τότε δὲν βλέπει ποῖον θέλει εἶσθαι τὸ ἔργον τῆς πολυμελοῦς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς. Ἐπειτα ἡ Συνέλευσις δὲν ἔχει νὰ καταντήσῃ εἰς λεπτομερεῖς ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τούτων συζητήσεις, δὲν ἔχει νὰ κάμῃ ὀριστικὸν περὶ τούτων νομοθέτημα, ἀλλὰ τὰς βάσεις μόνον θέλει θέσει ἐφ' ὧν θέλει ἐργασθῇ ἡ μετὰ ταῦτα ἐξουσία.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος ὅτι ἐλάνθασεν ὁ λαλήσας καὶ φαίνεται, ὅτι διέφυγον τὴν παρατήρησίν του τὰ ψηφίσματα τῶν προλαβουσῶν Συνελεύσεων. Ἡ ἐθνικὴ γῆ ἀνήκει εἰς τὸ ἔθνος καὶ πάντες οἱ πολῖται πρέπει νὰ μετὰσχωσιν αὐτῆς ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως. Τὸ ἀντικείμενον τοῦτο εἶναι ἐπὶ τοσοῦτον σπουδαῖον ὥστε ἡ Συνέλευσις πρέπει νὰ ἀποφασίσῃ ὀριστικῶς ἐπὶ τούτου.

Ὁ πρὸ τούτου λαλήσας ἀπῆντησεν ὅτι ἔργον τῆς Ἐθνικῆς

Συνελεύσεως δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ τὸ νὰ κάμῃ τὸ Σύνταγμα, πάντα δὲ τ' ἄλλα ὀφείλει νὰ τ' ἀναθέσῃ εἰς τὰς Βουλὰς, ἄλλως αἱ ἐργασίαι αὐτῆς θέλουσι καταντήσῃ ἀπέραντοι. Ἄν καὶ δὲν παρέρεθῃ ἄλλοτε εἶπεν εἰς τὰς Ἐθνικὰς Συνελεύσεις, ἀλλ' ὅμως τὰ ψηφίσματα αὐτῶν εἶναι τετυπωμένα καὶ ὑπ' ὄψιν πάντων. Ταῦτα δὲ ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἅπασαι αἱ προλαβοῦσαι Συνελεύσεις ἐθεώρησαν ὡς ὑπεγγύους τὰς ἔθνικας γαίας εἰς τὰς ναυτικὰς καὶ στρατιωτικὰς ἀπαιτήσεις, καὶ ἀπεφάνθησαν πάντοτε ὅτι εἰς τὴν διανομὴν αὐτῶν θέλουσι ληφθῇ ὑπ' ὄψιν κατὰ προτίμησιν αἱ τῶν ναυτικῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν ἀποζημιώσεις. Πῶς τώρα δύναται ν' ἀποφασίσῃ κατ' ἄλλον τρόπον ἡ Συνέλευσις; οἱ Ἕλληνες εἶναι νόμιμοι κληρονόμοι τῆς μητρὸς των Ἑλλάδος, ἀλλ' αὕτη ἔχει χρέη καὶ πρὶν διανεμηθῇ εἰς τοὺς κληρονόμους ἡ περιουσία αὐτῆς πρέπει νὰ γίνῃ σκέψις περὶ τῆς τῶν χρεῶν τῆς ἀποσβέσεως· ὅλοι οἱ Ἕλληνες ἐπιθυμοῦσι τὴν διανομὴν τῆς γῆς· αὐτὸς δὲ πρὸ πάντων εἶναι εἰς θέσιν νὰ τὴν ἐπιθυμῇ, διότι ὁ λαὸς τὸν ὁποῖον ἀντιπροσωπεύει ἐκ ταύτης μόνης ἐλπίζει τὴν ὑπαρξίν του· ἐν τούτοις φρονεῖ ὅτι ἡ λεπτομερὴς ἐπὶ τούτων συζητήσεις δὲν ἀνήκει εἰς τὴν Συνέλευσιν· ταῦτα, εἶπε, πρέπει νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὰς μετὰ ταῦτα Βουλὰς, ἀφ' οὗ τεθῶσιν αἱ θάσεις, ὃν τρόπον ἔκαμον καὶ οἱ Βέλγαι.

Ἄλλοι δὲ ἐπρόσθεσαν εἰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας, ὅτι ἡ ἄνευ διακρίσεως διανομὴ τῆς ἐθνικῆς γῆς δὲν δύναται νὰ ἔχῃ χώραν, διότι δὲν μετέσχον ὅλοι ἐν γένει τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος, τοῦ ὁποίου κέρδος εἶναι ἡ ἐθνικὴ γῆ.

Ἐνταῦθα παρατήρησεν, ὅτι ἐνῶ ἐπρόκειτο περὶ τοῦ τύπου, ἡ συζήτησις κατήντησε περὶ τὴν οὐσίαν, ἥδη ἔγεινεν ἱκανὴ συζήτησις καὶ πρέπει νὰ τεθῇ τὸ ζήτημα.

Θέσαντος δὲ τοῦ Προέδρου ἠνωμένον τὸ περὶ τῆς διανομῆς τῆς γῆς καὶ τῶν ἀποζημιώσεων ζήτημα ἐζητήθη ὑπὸ τινων ἡ διαίρεσις αὐτοῦ, ἥτις συμφώνως τῷ 13 ἄρθρῳ τοῦ κανονισμοῦ ἐγένετο δεκτὴ.

Πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης ἐπὶ τῆς θέσεως τοῦ ζητήματος ἐτέθη οὕτω·

Ἡ τοῦ πληρεξουσίου τῆς Κορίνθου πρότασις περὶ τῆς διανομῆς τῆς ἐθνικῆς γῆς ν' ἀνατεθῇ εἰς τὴν ὑπάρχουσαν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν, ἢ νὰ γίνῃ νέα καὶ εἰδικὴ ἐπὶ τούτου ἐπιτροπή; Τὸ ζήτημα ἐλύθη καταφατικῶς ὡς πρὸς τὸ πρῶτον καὶ ἀποφατικῶς ὡς πρὸς τὸ δεύτερον διὰ ψήφων 125 πρὸς 37.

Ἐντεῦθεν παρεδέχθη ἡ Συνέλευσις ἐπὶ τῇ προτάσει ἐνὸς τῶν πληρεξουσίων τὴν εἰς τρία τμήματα διαίρεσιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀνα-

φορῶν ἐπιτροπῆς, ἥτοι εἰς τμῆμα οἰκονομικόν, καὶ διοικητικόν, εἰς τμῆμα νομοθετικόν, καὶ εἰς τμῆμα ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἀναφορῶν.

Ὁ Πρόεδρος μετὰ ταῦτα ἀνέφερεν, ὅτι ἤδη πρόκειται ν' ἀποφασίσῃ ἡ Συνέλευσις περὶ τῆς δευτέρας προτάσεως τῆς περὶ τῶν ἀποζημιώσεων τῶν στρατιωτικῶν, ναυτικῶν καὶ πολιτικῶν, εἰς τὴν ἥδη ὑπάρχουσαν ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπὴν· ἐντούτοις εἶναι καλὸν ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου σκέψις εἰς τὴν προσεχῇ συνεδρίᾳσιν, ὥστε νὰ λάβωσι καιρὸν οἱ πληρεξούσιοι νὰ σκεφθῶσι περὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν καταλλήλων προσώπων, ἂν γίνῃ χρεῖα.

Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη.

Ἐπὶ τέλους ὁ Πρόεδρος ἀνέφερεν ὅτι ὁ Κ. Ἰάκωβος Ρίζος Ῥαγκαβῆς ἔπεμψε δι' ἐκθέσεως εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως σύστημα συντάγματος τὸ ὁποῖον αὐτὸς οὗτος ἐφιλοπόνησεν· ὅτι τὸ Σύνταγμα τοῦτο, καθὼς καὶ ἄλλα ὑπὸ ἄλλων συντεταγμένα πρέπει νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Συντάγματος ἐπιτροπὴν διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν αὐτῶν, καὶ ὅτι ἀρκεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος ν' ἀναγνωσθῇ ἡ τοῦ ρηθέντος ἐκθεσις.

Ἀναγνωσθείσης τῆς ἐκθέσεως συναινέσει τῆς Συνελεύσεως, ὁ Πρόεδρος ἀνέφερεν, ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει πλέον κανὼν ἀντικείμενον διὰ τὴν ἡμερησίαν διάταξιν εἶναι καλὸν νὰ γίνῃ ὀλίγων ἡμερῶν διακοπὴ τῶν συνεδριάσεων μέχρι οὗ ἡ ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἐπιτροπὴ παρουσιάσῃ τῆς ἀπαντήσεως τὸ σχέδιον.

Ἄρα δὲ διαπραχθῇ τὸ σχέδιον τοῦτο, θέλει πέμψῃ ἡ προεδρία κατ' οἰκείαν πρόσκλησιν εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν πληρεξουσίων διὰ νὰ παρευρεθῶσιν εἰς τὴν συνεδρίᾳσιν.

Ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίᾳσιν περὶ τὴν 2 μετὰ μεσημβρίαν.

Ὁ ἐκπληρῶν χρεῖα Προέδρου

Ἀντιπρόεδρος Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δρ. Ν. Δρόσου.

Κ. Θ. Κολοκοτρώνης.

Γ. Δοκός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΣ'.

Τῆς 4 Δεκεμβρίου.

Σήμερον τῇ τετάρτῃ τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου ἡμέρᾳ σαββάτου περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. συνελθόντων τῶν πληρεξουσίων ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Βουλευτηρίου τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ὁ Πρόεδρος διέταξε τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν πληρεξουσίων. Γενομένης δὲ ταύτης εὐρέθησαν, παρόντες μὲν διακόσιοι δέκα ἐννέα, ἀπόντες δὲ δεκαπέντε.

Εἰς τῶν Γραμματέων ἀνέγνωσε μεγαλοφώνως τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης συνεδριάσεως. Ἡ δὲ Συνέλευσις παρεδέχθη ταῦτα ἄνευ τινὸς παρατηρήσεως.

Συμφώνως δὲ μὲ τὴν παραδεχθεῖσαν ἐν τῇ παρελθούσῃ συνεδριάσει ἡμερησίαν διάταξιν, ἕτερος τῶν Γραμματέων ἀνέγνωσε μεγαλοφώνως τὸ παρὰ τῆς ἐπὶ τούτῳ ἐκλεχθείσης ἐπιτροπῆς συνταχθέν σχέδιον τῆς εἰς τὸν λόγον τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἀπαντήσεως.

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τούτου, ὁ Κ. Πρόεδρος εἶπεν, ὅτι πολλοὶ πληρεξούσιοι ἐζήτησαν τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τῆς ἀπαντήσεως ἀντικειμένου, οἱ μὲν ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἐκοινοποιήθη αὐτοῖς εἰσέτι τὸ σχέδιον, οἱ δὲ ὅτι τοῖς ἐκοινοποιήθη βραδέως, ὥστε δὲν εἶχον τὸν προσήκοντα πρὸς τὴν τούτου μελέτην χρόνον· ἀλλ' ἡ περὶ τούτου ἀπόφασις ἀποκρίνεται εἰς τὴν Συνέλευσιν.

Πολλοὶ τῶν πληρεξουσίων σύμφωνοι μὲ τὰ παρὰ τοῦ Προέδρου λεχθέντα, ἐπαρατήρησαν ὅτι εἶναι καλὸν νὰ παραδεχθῇ ἡ Συνέλευσις τὴν ἀναβολὴν τῆς Συζητήσεως.

Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη καὶ ἀνεβλήθη ἡ ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως συζήτησις εἰς τὴν ἐπομένην συνεδρίαν.

Ὁ Πρόεδρος ἐξέθεσεν εἰς τὴν Συνέλευσιν, ὅτι εἰς τῶν πληρεξουσίων τῆς ἐπαρχίας Νησίου, ἀναγκάζομενος νὰ μεταβῇ εἰς τὴν οἰκογένειάν του ἕνεκα τῆς ἀσθενείας οἰκείων του τινῶν, ἐζήτησεν ἄδειαν ἀπουσίας, τὴν ὁποίαν ὅμως ἡ Προεδρία δὲν ἔκρινεν εὐλογον νὰ δώσῃ, πρὶν ἢ ἐρωτήσῃ τὴν Συνέλευσιν κατὰ τὸ 48 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ.

Ἡ Συνέλευσις ἐνέκρινε τὴν αἴτησιν τοῦ πληρεξουσίου Νησίου.

Ἀνεγνώσθη ἀκολουθῶς ἑκθεσις τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς τῶν 3 Δεκεμβρίου, ἀφορῶσα τινὰς τῶν πληρεξουσίων καὶ ἀνεβλήθη εἰς τὰς ἐπομένας συνεδριάσεις.

Ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν συνεδρίαν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ ἐκπληρῶν χρέη Προέδρου

Ἀντιπρόεδρος Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δρ. Ν. Δρόσου.

Κ. Θ. Κολοκοτρώνης.

Γ. Δοξός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΖ'.

Τῆς 6 Δεκεμβρίου.

Σήμερον τῇ ἑκτῇ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τεσσαρακοστοῦ τρίτου ἔτους, ἡμέρᾳ δευτέρᾳ τὴν 10 ὥραν π. μ. συνελθόντων εἰς τὸ τοῦ Βουλευτηρίου κατάστημα τῶν πληρεξουσίων τῆς Ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἐγένετο διάταγῃ τοῦ Προέδρου ἡ ὀνομαστικὴ ἐκφώνησις καὶ εὐρέθησαν, παρόντες μὲν διακόσιοι, ἀπόντες δὲ τριάκοντα τεσσαρες. Κηρύξαντος δὲ τοῦ Προέδρου ἀρξαμένην τὴν συνεδρίαν ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης συνεδριάσεως, καὶ γενόμενα παραδεκτὰ εἰς τὴν Συνέλευσιν ἀνευ παρατηρήσεως ὑπεγράφησαν παρὰ τοῦ Προέδρου, τῶν Ἀντιπροέδρων καὶ τῶν Γραμματέων.

Ἐντεῦθεν ὁ Πρόεδρος εἶπεν, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἡμερησίας διατάξεως εἶναι ἡ ἐπὶ τοῦ ἀναγνωσθέντος εἰς τὴν προλαβούσαν συνεδρίαν σχεδίου τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως συζητήσεις, καὶ ὅτι ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς θέλει παράσχει τὰς προσηκούσας ἐπὶ τούτου διασαφήσεις.

Ὁ εἰσηγητὴς ἤρξατο τοῦ λόγου οὕτως. Ἡ ὑμετέρα ἐπιτροπὴ, εἶπεν, αἰσθανθεῖσα ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς τὸ σπουδαῖον τοῦ ἀνατεθέντος αὐτῇ ἔργου, ἐσκέφθη, ὅτι ἤθελεν ἐκπληρώσει τὸν σκοπὸν τῆς ἐντολῆς τῆς, περιοριζομένη εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως καὶ συντάττουσα τὴν ἀπάντησιν ἐξ αὐτῆς τῆς ὕλης αὐτοῦ παράγραφον πρὸς παράγραφον· δὲν ἐνόμισεν ἔργον τῆς νὰ δώσῃ εἰς τὴν ἀπάντησιν οὔτε διακηρύξεως, οὔτε διαμαρτυρήσεως χαρακτῆρα,

ἐμφιλοχωροῦσα εἰς τὸ παρελθόν καὶ διαγράφουσα τὸ μέλλον· διότι ἐστοχάσθη ὅτι τὸ μὲν πρῶτον δηλοῦται ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων, τῶν ὁποίων συνέπεια εἶναι ἡ παροῦσα Συνέλευσις, τὸ δὲ δεύτερον ὅτι ἐδύνατο νὰ περιορίσῃ τὴν ἐλευθέραν τῶν σκέψεων τῆς Συνελεύσεως ἀνάπτυξιν· τοῦτο τὸ πνεῦμα ὠδήγησε τὴν ἐπιτροπὴν εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ ἔργου τῆς, τὸ ὅποιον ἤδη ὑποβάλλει εἰς τὴν κρίσιν τῆς Συνελεύσεως. Δὲν παρουσιάζει ὡς τέλειον τὸ ἔργον αὐτῆς, διότι κἀνὲν ἀνθρώπινον ἔργον δὲν δύναται νὰ νομισθῇ τέλειον· ἄλλως τε δὲ καὶ ἡ θέσις αὐτῇ τῆς ἐπιτροπῆς ἦτο δυσχερής· διότι, ἂν δυσκόλως τις ἐνὸς μόνου ἀνθρώπου φρόνημα δύναται νὰ ἐκθέσῃ, ἡ δυσκολία καθίσταται ἀνωπέρβλητος, ὅταν τις μέλλῃ πολυμελοῦς σώματος τὰς ἰδέας εἰς ἓν συμβαλλόμενον νὰ ἐκφράσῃ. Τοιοῦτον εἶναι τὸ αἶσθημα τῆς ἐπιτροπῆς ἐκφραζόμενον σήμερον διὰ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς. Ἐν τούτοις, ἐπρόσθεσεν, ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ τῆς ἀπαντήσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἡ Συνέλευσις ἐκφράζει τὰ πρὸς τὸν Βασιλέα αἰσθήματά της, ἡ ἐκφρασις ἄλλου αἰσθήματος διὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, τῆς ὁποίας ἀπόρροια εἶναι ἡ παροῦσα Συνέλευσις, καὶ διὰ τοὺς ὑπηρέτας τοῦ κατορθώματος τῶν τριῶν Σεπτεμβρίου. Νομίζει ὅτι ἡ Συνέλευσις ἤθελε πράξῃ ἔργον δικαιοσύνης, ἀπογέμουσα διὰ ψηφίσματος εὐγνωμοσύνης εἰς αὐτοὺς καὶ διατρανοῦσα τὰ ὑπὲρ αὐτῶν αἰσθήματά της. Ἴσως ἡ νέα αὕτη πρότασις φανῇ εἰς τινα ὡς ἐναντιουμένη εἰς τὸν κανονισμόν, ἀλλ' οὐ μόνον ταυτίζεται αὐτὸ μὲ τὴν εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπάντησιν, ἀλλὰ καὶ προηγείται αὐτῆς κατὰ τὴν χρονολογικὴν τάξιν· ἕνεκα τῶν λόγων τούτων ἐξαιτεῖται παρὰ τῆς Συνελεύσεως ἵνα τῷ ἐπιτραπῇ ν' ἀναγνώσῃ σχέδιον ψηφίσματος, τὸ ὅποιον ἠτοίμασεν ἐπὶ τούτῳ.

Ἐνταῦθα διαφόρως πολλοὶ τῶν πληρεξουσίων ἐγνωμοδότησαν, οἱ μὲν λέγοντες ν' ἀναγνωσθῇ, οἱ δὲ τούναντιον· οἱ μὲν, ἐπικαλούμενοι τὸ 18 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, ἔλεγον ὅτι ἀντιβαίνει εἰς αὐτὰ τὸ ν' ἀναγνωσθῇ πρὸ τῆς συζητήσεως τῆς κυρίας προτάσεως, οἱ δὲ ὅτι δύναται ν' ἀναγνωσθῇ, καὶ ἐὰν φανῇ, ὅτι εἶναι ἄσχετον πρὸς τὴν ἀπάντησιν, ν' ἀναβληθῇ.

Ἄλλος δὲ, διατεινόμενος ὅτι πρέπει ν' ἀναγνωσθῇ τὸ ψήφισμα, ἐξέφρασε προτρεπτικούς λόγους, ὅτι δὲν πρέπει νὰ κατατρίβωσι τὸν πολύτιμόν των χρόνον οἱ πληρεξούσιοι εἰς λέξεων ἐρεύνας, ἀλλὰ νὰ προβῶσιν εἰς τὸ ἔργον, ἐφ' ᾧ συνήχθησαν. Ὁ Βασιλεὺς, εἶπεν, ἔδειξε πάντοτε καὶ δεικνύει ἀγαθὴν διάθεσιν, ὡς καὶ ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς σέβας καὶ ἀγάπην πρὸς αὐτόν. Ἀλλ' ἀνθρώποι τινες, παρεμβάντες ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν διὰ ἀκαλιῶν μέσων, ἐμπέδω-

δισαν πρὸς καιρὸν τὴν μετ' ἀλλήλων ἐπικοινωνίαν, καὶ ἐκ τούτου προῆλθεν ἡ πρᾶξις τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου, τὴν ὁποίαν πάντες ἐπευφήμησαν. Νῦν πρέπει νὰ προβῶμεν ταχέως καὶ φρονίμως εἰς τὰς ἐργασίας μας, διδαχθέντες ἐξ αὐτοῦ τοῦ παρελθόντος.

Ἡ Συνέλευσις μεθ' ἱκανὴν συζήτησιν παρεδέχθη τὸ ν' ἀναγνωσθῇ τὸ ψήφισμα.

Ἀναγνωσθέντος αὐτοῦ, ὁ Πρόεδρος εἶπεν, ἐπειδὴ προσεβλήθη, ὡς εἰπεῖν, ἡ προεδρία ἐκ τῆς παρατηρήσεώς τινων, ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ ἡ ἀνάγνωσις τοῦ ψηφίσματος τῆς ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζητήσεως, κρίνει εὐλογον ν' ἀναφέρῃ ὅτι, ἐπειδὴ δὲν ἤρχισεν ἐτι ἡ κυρία συζήτησις διὰ τοῦτο ἐπετράπη ἡ τοῦ ψηφίσματος ἀνάγνωσις συμφώνως τῷ 17 ἄρθρῳ τοῦ κανονισμοῦ.

Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπανελάβεν, ὅτι νομίζει τὸ ἤδη ἀναγνωσθὲν ψήφισμα, ὅτι πρέπει διὰ τε τῶν πραγμάτων τὴν φύσιν καὶ τὴν χρονολογικὴν τάξιν νὰ προηγηθῇ τῆς εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπαντήσεως.

Πολλοὶ ἐξ ἑνὸς στόματος ἐφώνησαν νὰ προηγηθῇ τὸ ψήφισμα, καθ' ὃ ἀντάξιον τῆς παντὸς ἐπαίνου ἀνωτέρας διαγωγῆς τῆς φρουρᾶς τῆς Πρωτευούσης.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἰπουργικοῦ Συμβουλίου ἀνέφερεν, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ ιδιότητι, καὶ καθ' ὃ πληρεξουσίου συγχρόνως, ἔκρινεν εὐλογον ν' ἀναφέρῃ ὀλίγα τινα περὶ τοῦ ψηφίσματος, τὸ ὁποῖον θεωρεῖ ὡς τροπολογίαν ἀφευκτον εἰς τὴν περὶ ἧς πρόκειται ἀπάντησιν. Ὅλαι αἱ γενόμεναι εἰς τὰ ἔθνη μεταβολαί, εἶπε, προέκυψαν ἐξ ἀκαταμαχλήτου τινος ἀνάγκης· τοιαύτη δὲ ἀνάγκη ὑπεγόρευσε καὶ τὴν μεταβολὴν τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου, τὴν ὁποίαν ἅμα ἀναφανείσαν ἐπευφήμησαν πάντες ὡς σωτήριον. Ὁ Βασιλεὺς πρῶτος ἠσπάσθη αὐτὴν καὶ ἐτίμησε διὰ παρασήμου τοὺς αἰτίους αὐτῆς, συνεχάλεσε τὴν Συνέλευσιν ταύτην, ἥτις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἔθετο εἰς ἑαυτὴν τὴν τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐπωνυμίαν· οὕτως ηὐδόκισεν ὁ ὕψιστος, ὥστε νὰ πληρωθῶσιν αἱ εὐχαὶ τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν φίλων τῆς Ἑλλάδος. Ἐφημερίδες ἰδιαίτεραι, καὶ ἐπίσημοι ἀλληλογραφίαι μαρτυροῦσιν ἀριδύλως τῶν φίλων τῆς Ἑλλάδος εὐρωπαϊῶν τὸ φρόνημα, καὶ τὴν τιμὴν, τὴν ὁποῖαν ἀποδίδουσιν εἰς τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, διὰ τὴν μοναδικὴν εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἐθνῶν καὶ ἐξαισίαν ταύτην μεταβολὴν· τούτων ἡ μόνη ἐπιθυμία εἶναι τὸ νὰ βασιλεύσῃ ἡσυχία εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ πνεῦμα εὐθύτητος καὶ συνέσεως. Πᾶς τις τῶν πληρεξουσίων αἰσθάνεται ἤδη ὅτι ὁ παρὼν καιρὸς εἶναι καιρὸς ἐπιμελείας καὶ προσοχῆς· οὐδεμίαν λοιπὸν ματαίαν χρονοτριβὴν πρέπει νὰ ἔλῃ χώραν εἰς τοὺς πληρεξουσίους, οὔτε νὰ ἐμποδίζῃ αὐτοὺς τῶν

ἐμβριθῶν ἐργασιῶν των. Ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ ψήφισματος καὶ τινες ἐπρότειναν λόγους προηγήσεως, καὶ τροπολογίας· ἀλλὰ τὶς τῶν πληρεξουσίων δὲν αἰσθάνεται ἤδη ἐντὸς τῆς ψυχῆς του τὴν ἀνάγκην τῆς προηγήσεως τοῦ ψήφισματος τούτου, διὰ τοῦ ὁποίου ἀποδίδεται δικαία τιμὴ εἰς τοὺς ὑπηρέτας τοῦ δράματος τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου; Τούτου δὲ γενομένου δύναται ἡ Συνέλευσις ἄνευ οὐδεμιᾶς περαιτέρω ἀναβολῆς νὰ δεχθῇ τὴν ἀπάντησιν ὡς ἔχει καὶ ἄνευ τῆς μνείας τῆς ἡμέρας τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ κατεπείγον τῶν πραγμάτων, καὶ τὸ ὅτι δὲν εἶναι πλέον οὐδεμίαν ἀνάγκην νὰ τεθῇ αὕτη εἰς τὴν πρὸς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπάντησιν.

Εἰς τῶν πληρεξουσίων παρετήρησεν, ὅτι, ἂν καὶ ἐγένετο σύγκυσις δύο διαφόρων ἀντικειμένων, θέλει πραγματευθῇ περὶ ἀμφοτέρων τούτων. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπάντησιν φρονεῖ, ὅτι δὲν δύναται νὰ γίνῃ παραδεκτὴ πρὶν ἡ συζητηθῇ ἀποχωρόντως, καὶ γίνωσιν αἱ προσήκουσαι ἐπ' αὐτῆς παρατηρήσεις· καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὸ ψήφισμα, ἀπέχων πολὺ τοῦ νὰ ᾔῃ ἐναντίος, φρονεῖ αὐτὸ δικαιοτάτον ἔργον πρὸς τοὺς προκινδυνεύσαντας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου διὰ τὴν κοινὴν τῆς Ἑλλάδος σωτηρίαν· ἀλλ' ὅμως καὶ ἐπὶ τούτου πρέπει νὰ προηγηθῇ ἡ προσήκουσα σκέψις, διότι, ἀφ' ὅσον ἐκ τοῦ προχείρου παρετήρησε, βλέπει, ὅτι ἐνυπάρχουσιν αὐτῷ ἀτέλειαι τινές· καὶ

1) Εἰς τὸ πρῶτον μέρος αὐτοῦ, ὅπου λέγει εἰς προπαρασκευὴν καὶ εὐόδωσιν νομίζει, ὅτι τοῦτο δὲν ἀρκεῖ καὶ ὅτι πρέπει καὶ ἄλλο τι νὰ προστεθῇ.

2) Νομίζει ὅτι τὸ β' μέρος αὐτοῦ ἐξασθενεῖ τὸ πρῶτον, λέγον, «ἐξασφαλίζει κλπ.» διότι ὑποθέτει ὑποψίαν τινα ἐγκειμένην εἰς τὴν φρουρὰν αὐτὴν, τῆς ὁποίας ἡ διαγωγὴ εἶναι ἀξιοθαύμαστος.

3) Δὲν διαλαμβάνει καὶ τὴν κατὰ τὴν τρίτην Σεπτεμβρίου διαγωγὴν τῆς φρουρᾶς.

Ἀφ' οὗ διορθωθῇ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὸ ψήφισμα, εἶπε, φρονεῖ οὐ μόνον νὰ γίνῃ δεκτὸν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ κεφαλῇ τοῦ Συντάγματος νὰ τεθῇ.

Τινὲς τῶν πληρεξουσίων εἶπον, ὅτι πρέπει αὐθημερὸν νὰ γίνῃ παρὰ δεκτὸν τὸ ψήφισμα.

Ἄλλος δὲ παρετήρησεν ὅτι, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ λόγος περὶ τοῦ ψήφισματος τούτου, ἂν πρέπη νὰ τελειώσῃ αὐθημερὸν, ἢ μὴ· τοῦτο ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἅμα συνήλθον οἱ πληρεξούσιοι· ἐπειδὴ δὲ τότε παρελήφθη, σήμερον δὲν πρέπει νὰ γίνῃ οὐδεμίαν

ἀναβολὴ αὐτοῦ. Ἡ τρίτη τοῦ Σεπτεμβρίου, εἶπεν, εἶναι γέννημα δέκα ἐνικυτῶν ὀλοκλήρων ὀδύνης τοῦ ἔθνους· ἀφοῦ ἐπὶ τοσούτων χρόνων ἔμειναν ἀνίσχυροι οἱ θεσμοὶ μας, ἐπεριφρονήθη ὁ Ἕλλην, καὶ ἐστερήθη τοῦ πολιτικοῦ συντάγματος, ἦλθεν ἡ λαμπρὰ ἐκείνη ἡμέρα, ἥτις ἀπῆλλαξε ἐκ τῶν πολυειδῶν τούτων δεινῶν τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἔδωκεν αὐτῇ τὴν προσήκουσαν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειαν. Τὸ ἔργον τοῦτο ὑπὸ ὀλίγων, ὅσοι ἔτυχον εἰς τὸν τύπον τοῦ δράματος, ἐξετελέσθη, ἀλλ' ἦτον εἰς τὰς ψυχὰς ὅλων, καὶ διὰ τοῦτο πάντες ἀνεξαιρέτως τὸ ἠσπάσθησαν ὡς ἰδιαίτερον κατόρθωμα. Ὁ ἔπαινος, ὅστις δίδεται διὰ τοῦ ψηφίσματος εἰς τοὺς ὑπηρετάς τοῦ κατορθώματος τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου, δίδεται εἰς τὸν Ἕλληνα ἐν γένει, ἐπομένως, οὐδεὶς ἔχων ἑλληνοῦ καρδίαν, δὲν δύναται νὰ μὴν ᾔναι εἰς τοῦτο σύμφωνος. Πρέπει λοιπὸν σήμερον καὶ ἀμέσως νὰ γίνῃ παραδεκτὸν τὸ ψήφισμα, ἀφ' οὗ μόνον διορθωθῇ τὸ β'. τοῦτο ἄρθρον.

Ἄλλος δὲ ἀνέφερεν, ὅτι ἀπέχων τοῦ νὰ ὁμιλήσῃ, ἂν ἡ πράξις αὕτη πρέπει νὰ γίνῃ σήμερον ἢ μετὰ ταῦτα, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι γινομένη πρὸς ἐξασφάλισιν ἀνθρώπων τινῶν, ὑπεμφαίνει κίνδυνον εἰς αὐτούς. Ἐπομένως εἶναι δίκαιον γὰρ μὴ περιέχονται εἰς τὸ ψήφισμα μόνον οἱ τῆς φρουρᾶς τῆς Πρωτεύουσας ἀξιωματικοί, ἀλλὰ καὶ ὅσοι, ἐκτὸς τῆς Πρωτεύουσας, ὄντες ὑπάρχουσιν εἰς τὴν αὐτὴν τούτων κατηγορίαν.

Ἄλλος δὲ εἶπεν, ὅτι τὴν τῆς τρίτης Σεπτεμβρίου μεταβολὴν διέπραξεν ἡ κοινὴ τοῦ ἔθνους θέλησις. Πάντες μέχρις ἐκείνης τῆς ἡμέρας εἶχον ζητήσει, ἕκαστος κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ ἐκφράζεσθαι, τὴν μεταβολὴν ταύτην, διότι μεταξὺ τοῦ θρόνου καὶ τοῦ ἔθνους εἶχεν ἐγερθῆ μεσότοιχον, τὸ ὁποῖον ἐμπόδιζε τὸν λαὸν τοῦ νὰ ἐκφράσῃ τὰ αἰσθήματά του εἰς τὸν Βασιλέα· ἦρθη ἐκ τοῦ μέσου ὁ φραγμὸς οὗτος καὶ ἤδη ἀκωλύτως ἔχουσι πρὸς ἀλλήλους κοινωνίαν ὅτε ἄρχων καὶ οἱ ἀρχόμενοι. Εἰς τὴν μεταβολὴν ταύτην συνετέλεσε καὶ ἡ φρουρὰ διὰ τῆς τηρήσεως τῆς εὐταξίας, ἄρα πρέπει νὰ ἀπονεμηθῇ αὐτῇ δίκαιος ἔπαινος, καὶ ἐκφρασις εὐγνωμοσύνης διὰ τοῦ ψηφίσματος. Ἀλλὰ φρονεῖ, ἐπρόσθεσεν, ὅτι εἰς τὸ ψήφισμα τοῦτο πρέπει νὰ περιέχεται καὶ ἡ φρουρὰ τοῦ Ναυπλίου.

Τινὲς εἶπον ἐνταῦθα, ὅτι καὶ ἡ τῆς Εὐβοίας πρέπει νὰ περιέχεται.

Ἄλλος πάλιν τῶν πληρεξουσίων ἀνέφερεν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ κάμῃ λόγους πλέον περὶ τούτου ἢ Συνέλευσις, ἀλλ' ὁμοφώνως νὰ ἐκφράσῃ τὴν παραδοχὴν τῆς, διότι αἱ τῶν αἰσθημάτων ἐκφράσεις δὲν πρέπει νὰ προκύπτωσιν ἐκ δισταγμοῦ· ὅλοι ἐπεθύ-

μησαν τὴν μεταβολήν, ἀλλ' εἰς ταύτην συνετέλεσε τὰ μέγιστα ἢ φρουρά διὰ τῆς τηρήσεως τῆς εὐταξίας.

Ἡ γενομένη μεταβολὴ πρὸ πάντων θαυμάζεται διὰ τὸ μοναδικὸν τοῦτο φαινόμενον εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἐθνῶν, τοῦ ὅτι διεπράχθη ἀναμωτί. Ὁρεῖται λοιπὸν τὸ ἔθνος εὐγνωμοσύνην εἰς αὐτήν, καὶ ταύτην πρὸκειται νὰ κηρύξωσι σήμερον οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτοῦ. Τὸ ψήφισμα, ἐπρόσθεσεν, ἔχει καλῶς, διότι εἰς μὲν τὸ πρῶτον μέρος ἐκφράζει τὴν εἰς πάντας εὐγνωμοσύνην, εἰς δὲ τὸ δεύτερον διαλαμβάνει ἰδίως περὶ τῆς φρουρᾶς, ὅπως ἦτο δίκαιον νὰ διαλάβῃ διὰ τὴν παντὸς ἐπαίνου ἀξίαν διαγωγὴν τῆς τοῦτο ἄλλως τε ἐγένετο καὶ εἰς τὰς προλαβούσας ἔθνηκας Συνελεύσεις, αἵτινες μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν ἀπένειμον ἀμοιβὴν εἰς τὴν φρουράν. Ἡ Συνέλευσις λοιπὸν πρέπει νὰ παραδεχθῇ ἄνευ οὐδεμιᾶς πλέον περαιτέρω συζητήσεως τὸ ψήφισμα.

Ὁ Γραμματεὺς τῶν Στρατιωτικῶν παρετήρησεν, ὅτι οἱ ἀξιωματικοὶ τῷ ἐξέφρασαν, ὅτι δὲν δέχονται οὐδεμίαν ὑλικὴν ἀμοιβὴν, καθόσον ἀφορᾷ τὰ κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου γερόμενα. Τὴν δὲ περιεχομένην εἰς τὸ β' ἄρθρον τοῦ ψηφίσματος χάριν δέχονται διὰ τὰς ἀπὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου καὶ ἐντεῦθεν προσπάθειάς των.

Ἄλλος τῶν πληρεξουσίων παρετήρησεν, ὅτι εἶναι μὲν σύμφωνος εἰς τὸ νὰ γίνῃ παρὰδεκτὸν τὸ ψήφισμα, ἀλλὰ τὸ β' ἄρθρον αὐτοῦ νὰ περιορισθῇ εἰς μόνους τοὺς μετασχόντας τῶν κατὰ τὴν 3 Σεπτεμβρίου γενομένων προσπαθειῶν.

Εἰς τῶν πληρεξουσίων παρετήρησεν, ὅτι ἦτο καλὸν νὰ προστεθῇ εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον, ἐνθα λέγει, «προπαρασκευὴν καὶ εὐόδωσιν» καὶ ἡ λέξις «ἐκτέλεσιν».

Ἡ Συνέλευσις παρεδέχθη τὴν προσθήκην ταύτην τῆς λέξεως «ἐκτέλεσιν».

Εἰπόντων ἐπὶ τέλους τινῶν τῶν πληρεξουσίων νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν τὸ ζήτημα, ἂν πρέπη νὰ γίνῃ δεκτὸν ὡς ἔχει τὸ ψήφισμα, ἢ τροπολογηθῇ, ἡ Συνέλευσις, νομίσασα ἀνόικειον τὸ νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν τὸ τοιοῦτον, παραδέχθη παμφηφί ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης πλὴν τῆς ἀνωτέρω ῥηθείσης προσθήκης τὸ ψήφισμα, ἔχον ὥδε.

Ἡ τῆς 3 Σεπτεμβρίου Ἐθν. τῶν Ἑλλήνων Συνέλευσις.

α. Ἐκπληροῦσα καθήκον δικαιοσύνης πρὸς ὅλους τοὺς Ἕλληνας πολιτικούς τε, καὶ στρατιωτικούς, τοὺς ἐντε τῇ πρωτεύουσῃ καὶ κατὰ τὰς ἐπαρχίας συντελέσαντας εἰς εὐόδωσιν τῆς ἀπομνήμονεῦτου καὶ ἐθνοσωτηρίου μεταβολῆς τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καὶ θέλουσα νὰ συνεχίσῃ τὴν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος μέχρι σήμερον σειρὰν τῶν πατριωτικῶν πράξεων διὰ τῆς προπύουσης

εἰς αὐτάς μνήμης καὶ ἀμοιβῆς, ἀφοῦ προηγουμένως κλίναςα γόνυ θύσῃ πρὸς τὸν ὕψιστον θυσίαν θαυτάτης εὐγνωμοσύνης καὶ αἰνέσεως διὰ τὰς ἀπείρους καὶ αἰωνίους πρὸς τὸν πιστὸν αὐτὸν λαὸν χάριτας,

Ψηφίζει.

α Α'. Περιφανὴς ἔπαινος καὶ εὐγνωμοσύνη ἀπονέμεται, καὶ ἀνεξάλειπτος μένει πρὸς ὅλους τοὺς Ἕλληνας πολιτικούς τε καὶ στρατιωτικούς τοὺς ἐν τῇ πρωτευούσῃ καὶ κατὰ τὰς ἐπαρχίας συντελέσαντας, εἰς προπαρασκευὴν ἐκτέλεσιν καὶ εὐόδωσιν τῆς ἐθνοσωτηρίου μεταβολῆς τῆς 3 Σεπτεμβρίου.

α Β'. Ὡς ἰδιαίτερον δεῖγμα τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης εἰς τὴν φρουρὰν τῆς πρωτευούσης διὰ τὴν ἀπὸ τῆς 3 Σεπτεμβρίου μέχρι τοῦδε πατριωτικὴν καὶ ἀνεπίληπτον διαγωγὴν τῆς ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ εὐταξίας, καὶ ὡς ἀπόδειξιν τῆς πληρεστάτης πεποιθήσεως, ἣν ἔχει ἡ Συνέλευσις, ὅτι καὶ ὡς φρουρὰ αὐτῆς, ἡ φρουρὰ τῆς πρωτευούσης θέλει διατηρήσει μέχρι τέλους τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀπαρασαλεύτως τὴν αὐτὴν ἀξι-ἐπαινον διαγωγὴν, ἐξασφαλίζει διὰ τοῦτο ὡς ἐθνικὴν ἀμοιβὴν εἰς τοὺς ἀνωτέρους καὶ κατωτέρους ἀξιωματικούς αὐτοὺς τὸν ἐν ἐνεργείᾳ μισθὸν τοῦ βαθμοῦ των ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τῆς αὐθορμήτου αὐτῶν παραιτήσεως, ἢ τῆς διὰ δικαστικῆς ἀπογᾶσεως καθαιρέσεως. »

Εἰς τῶν πληρεξουσίων παρετήρησεν, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ συνταχθῇ ἄνευ ἀναβολῆς κατάλογος, καὶ νὰ σημειωθῶσιν ἐν τούτῳ ἀκριβῶς τὰ ὀνόματα τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ β' ἄρθρου τοῦ ψηφίσματος ἀξιωματικῶν, μήτοι πολλοὶ ἄλλοι μετὰ ταῦτα, μὴ ἔχοντες ταῦτά δίκαια, ζητήσουσι νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν.

Ἐντεῦθεν μετέβησαν ἀμέσως οἱ πληρεξούσιοι εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως συζήτησιν.

Εἰς τῶν πληρεξουσίων πρῶτος ἔχων τὸν λόγον, προσημασμένος εἶπεν, ὅτι, εἰς τὴν κρίσιν ταύτην ἐποχὴν τοῦ ἔθνους, καθ' ἣν συζητοῦνται καὶ ἀποφασίζονται τὰ σημαντικώτερα ἐθνικὰ συμφέροντα, ἐφ' ὧν θέλει στηριχθῇ ἡ μέλλουσα εὐημερία τῆς πατρίδος, μόνῃ ἡ ἐλευθέρα καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς προσωποληψίας συζήτησις καὶ ἡ πραγματικὴ τῶν περιστάσεων κρίσις θέλει ἐγγυηθῇ τὸ ἀληθὲς ἀποτέλεσμα τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνελεύσεως· διὰ τοῦτο θέλει προβῇ εἰς τὴν ἐπίκρισιν τῆς ἀπαντήσεως, χωρὶς νὰ ἔχη ὑπ' ὄψιν, ὅτι δύναται νὰ προσβληθῇ ἐντεῦθεν ἡ φιλοτιμία ἀνδρῶν ἀναγνωρισμένης ἱκανότητος. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἰς

συζήτησιν σχεδίου δύο τινά πρέπει νὰ παρατηρήσωμεν, α) τὰς ιδέας καὶ τὴν τάξιν αὐτῶν, καὶ β) τὸν τρόπον τῆς ἐκφράσεως αὐτῶν. Παραλείπων τὸ β', ὡς ἀνήκον εἰς φιλολόγους, θέλει περιορισθῇ, εἶπεν, εἰς τὸ α', τὸ ὁποῖον νομίζει οὐσιωδέστερον, καθ' ὃ ἀσχολούμενον περὶ τὰς ιδέας.

Τὸ ἐγγράφον τοῦτο, εἶπεν, ὡς ἀπάντησις διευθυνομένη ἀπὸ τὸ ἔθνος εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως του, ὅστις μὲ ἀγαθότητα ψυχῆς καὶ πληρεστάτην εἰλικρίνειαν, ἐμφανίζομενος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἔθνους, ἐξέφρασε τῆς καρδίας του τὰ αἰσθήματα, πρέπει νὰ διερμηνεύῃ εἰλικρινῶς ὄχι ἀτομικά, ἀλλὰ τὰ ἐθνικὰ συμφέροντα, καὶ νὰ ἐκφράζῃ ὅ,τι αὐτὸ τὸ ἔθνος ἤθελεν ἐκφράσει, ἐὰν τοῦτο ἦτο δυνατόν. Πρὸ πάντων πρέπει τὸ ἔθνος νὰ δείξῃ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν Εὐρώπῃν τοὺς λόγους καὶ τὰ αἷτια, τὰ ὁποῖα τὸ ἡνάγκασαν νὰ φέρῃ αὐτὴν τὴν μεταβολὴν, συνέπεια τῆς ὁποίας εἶναι ἡ παροῦσα Συνέλευσις.

Ἡ Ἑλλάς, κύπτουσα τὸν αὐχένα τέσσαρας αἰῶνας εἰς τὸν τουρκικὸν ζυγὸν, ἐθέρμανεν ἐπὶ τέλους τὰς συμπαθείας τῆς Εὐρώπης διὰ τοῦ ὑπὲρ τῆς αὐτονομίας τῆς ἀγῶνος· ἀλλ' ἐκτοτε ἡ Εὐρώπη, βλέπουσα τὸν Ἕλληνα ἐμμένοντα καὶ ὑποκύπτοντα εἰς σύστημα πάντῃ ἀνάξιον τῶν ἀξιώσεων τοῦ ἀγῶνός του, ἤρχισε νὰ διστάζῃ καὶ νὰ δυσπιστῇ περὶ τῆς ἀξίας του. Ἡ 3 τοῦ Σεπτεμβρίου, ὡς συμβὰν πρωτότυπον εἰς τὴν ἱστορίαν, διεσκέδασεν αὐτοὺς τοὺς δισταγμοὺς τῆς Εὐρώπης, ἥτις ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐπείσθη, ὅτι τὸ ἔθνος μας μετὰ εἰκοσαετῇ ἀνεξαρτησίαν ἐπροόδευσε παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν εἰς τὸν πολιτισμὸν, καὶ ὅτι εἶναι ἄξιον τῆς συνδρομῆς καὶ τῆς ὑπολήψεώς της. Ἐν τούτοις ἡ ἡμέρα αὕτη παραλείπεται εἰς τὸ σχέδιον τῆς ἐπιτροπῆς, τὸ δὲ ἔθνος διὰ τῆς σιωπῆς του καταβιβάζεται εἰς τὴν εὐτελὴ κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν εὕρισκετο πρὸ τῆς μεταβολῆς τοῦ Σεπτεμβρίου, διότι ἐκ τοῦ ἐγγράφου τούτου δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πληροφορηθῇ ἡ Εὐρώπη, ἂν ἡ μεταβολὴ αὕτη ἦτον αὐτόμματος καὶ γενικὴ ὁλοκλήρου τοῦ ἔθνους ἐκφρασις, ἢ αἰσχροῦς συνωμοσίας ἀποτέλεσμα.

Ἡ Α. Μ. ὁ Β. ἀξιοπρεπῶς ἐκφραζόμενος ὑπέδειξε διὰ τοῦ πρὸς τὴν Συνέλευσιν λόγου του, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ νὰ συγκαλέσῃ τὸ ἔθνος εἰς Συνέλευσιν προϋπῆρξε καὶ ἐπραγματοποιήθη τὴν ἡμέραν τῆς ἐμφανίσεώς του. Τὸ ἔθνος ὁμῶς ἔπρεπεν ἄλλως νὰ ἐκφρασθῇ, διότι εἶχε δίκαια νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ νὰ ὑπερασπίσῃται διὰ τῆς ἀπαντήσεώς του. Εἶχεν ἤδη ἀποκτημένα Συντάγματα πρὸ πολλοῦ, καὶ τῆς ἱστορίας αὐτῶν ἔπρεπεν ἢ ἐπιτροπὴ νὰ κάμῃ μνηϊαν, ὥστε ν' ἀποδείξῃ τριφυτοτρόπως, ὅτι τὸ

συνταχθησόμενον πολίτευμα εκπηγάζει ἀπὸ κεκτημένον ἔθνικὸν δικαίωμα, καὶ δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων, τὰ ὅποια χορηγοῦσιν οἱ ἡγεμόνες τῶν λαῶν καὶ ἔχουν δικαίωμα ἐπομένως ν' ἀνακαλέσῃσι. Τὸ ἔθνος πρέπει νὰ εὐγνωμονῇ εἰς τὴν Α. Μ. διὰ τοὺς τεθέντας ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βασιλείας ἐλευθέρους θεσμούς, ἀλλὰ ποίαν ἐφαρμογὴν οὗτοι ἔλαβον; ποία ἡ ἐκ τούτων πραγματικὴ ὠφέλεια; ἔπρεπε λοιπὸν ἡ Συνέλευσις, εὐγνωμονοῦσα δι' αὐτοὺς τὴν Α. Μεγαλειότητα, νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι οἱ θεσμοὶ οὗτοι δὲν ἐχρησίμευσαν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ λαοῦ, διότι ἔλειπε τὸ κοινὸν αὐτῶν κέντρον, εἰς τὸ ὅποιον ἤθελον εὐρίσκει τὴν προστασίαν καὶ ὑπεράσπισιν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν των.

Ἡ σημαντικωτέρα δὲ πασῶν τῶν ἐλλείψεων τοῦ σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἡ ἀποσιώπησις τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τῆς ὁποίας ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ παρούσα Συνέλευσις. Ὁ Βασιλεὺς ἀνεγνώρισε καὶ ἠσπάσθη τὴν 3 Σεπτεμβρίου, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν ἀναφέρῃ εἰς τὸν λόγον του, διότι ἐθεσεν ἄλλην τάξιν· ἡμεῖς ὁμῶς, οἵτινες ἕως προχθὲς ἐκομπάζαμεν εἰς τὸ ὄνομα αὐτὸ, σήμερον διστάζοντες νὰ τὸ ἀναφέρομεν εἰς ἔγγραφον, τὸ ὅποιον κατὰ πρῶτον ἤδη εκπηγάζει μετὰ δεκαετίαν ἀπὸ τὸ ἔθνος, καὶ παρσιωπῶντες αὐτὸ εἰς τὴν ἀπάντησιν, δεικνύομεν ἐν ἐκ τῶν δύο, ἢ ὅτι ἡ ἡμέρα αὕτη δὲν ἦτο γενικὴ καὶ ὠριμὸς εἰς τὰς κεφαλὰς ὅλων, ἢ ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος δὲν ἔχει τὴν γενναιότητα νὰ ἐκφράσῃ παρρησίᾳ τὰς ιδέας του, τὰ δίκαιά του· ὅποιον δὲ ἐκ τῶν δύο καὶ ἂν ἐκλέξομεν, δὲν εὐρίσκομεν τὴν ἐγγύτησιν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ Συντάγματος. Διότι οἱ τιθέμενοι Νόμοι πρέπει νὰ συμφωνῶσι μὲ τὰ ἥθη καὶ νὰ ταυτίζωνται μὲ τὰς γενικὰς ιδέας καὶ αἰσθήματα, ἄλλως καταστρέφονται.

Ἡ παράλειψις αὕτη προσβάλλει τὸ ἔθνος, τοῦτο ἀπεδείχθη· ἀλλὰ προσβάλλει καὶ τὸν Βασιλέα, διότι σιωπῶσα ἡ Συνέλευσις τὴν ἡμέραν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ὁ Βασιλεὺς ἠσπάσθη καὶ ἀνεγνώρισε, δεικνύει ὅτι ἀμφοβάλλει εἰς τοῦτο.

Τὸ ζήτημα αὐτὸ συνδέεται καὶ μ' ἐξωτερικὰς ἀπαιτήσεις· ἀλλ' ὅσάκις ἔθνος συνέργετα νομίμως, ὥς τὸ ἔθνος μας εἰς τὴν παρούσαν Συνέλευσιν, δὲν ἔχει τις τὸ δικαίωμα νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὰ κρίσεις του καὶ εἰς τοὺς συνδυασμοὺς τῶν συνειδησέων του. Ἡ ἀπάντησις δ' αὕτη θέλει δείξῃ εἰς τὴν Εὐρώπην, ἔάν ᾔηται ἀληθὴς ἡ ἐκφρασθεῖσα πολλάκις ιδέα, ὅτι εἴμεθα οἱ ἄξιοι ἀναμορφωταὶ τῆς Ἀνατολῆς.

Ἀποδοκιμάζων διὰ τοὺς λόγους τούτους ὁ πλήρεξούσιος οὗτος τὴν παραδοχὴν τοῦ σχεδίου τῆς εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἀπαντήσεως, τὸ ὅποιον ἐπαρουσίασεν ἡ ἐπὶ τούτῳ διορισθεῖσα

ἐπιτροπή, ἐπρότεινε τὴν ἀπόρριψιν αὐτοῦ. Παραιτούμενος δὲ ἀπὸ πάσης περαιτέρω ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου αὐτοῦ ἀναπτύξεως, ἡτήσατο τὴν ἄδειαν τοῦ ν' ἀναγνώσῃ ἕτερον σχέδιον ἀπαντήσεως, παρ' αὐτοῦ συντεταγμένον, προσθεὶς ὅτι, μόνῃ ἢ ἐπὶ τῆς ἀναγνώσεώς του ἔντονος προσοχῇ τῶν Κ. πληρεξουσίων, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὸ ἀποτέλεσμα περισσοτέρας ἀναπτύξεως.

Συγκατατεθείσης εἰς τοῦτο τῆς Συνελεύσεως, ἀνέγνωσεν ἀκούθως αὐτὸ. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτοῦ ἐπρότεινε νὰ τυποθῇ καὶ διανεμηθῇ εἰς τοὺς πληρεξουσίους, ἵνα μελετήσωσι προσηκόντως αὐτό.

Ὁ μετὰ ταῦτα ἀγορεύσας πληρεξούσιος ἐθώρησε περὶ τὰ, ὅσα ἐλέχθησαν, καὶ πηγάζοντά ἀπὸ ἀπλούστατον λάθος, ὅτι ἡ ἀπάντησις εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως ἐθεωρήθη ὡς ἱστορικὸν τι, καθιεροῦν, ἢ προσβάλλον ἐθνικὰ δικαιώματα εἰς τὴν ὑπαρξίν, ἢ μὴ τοῦ Συντάγματος· θεωρῶν δ' ἐξεναντίας τὰ ἔγγραφα ταῦτα, ὡς μέσα δι' ὧν συνήθως γίνεται συνεννόησις τῶν παραδεχομένων ἀρχῶν, τὰς ὁποίας τὰ Βουλευτικὰ Σώματα καὶ οἱ Βασιλεῖς ἐκθέτουν κατὰ τὴν ἐναρξίν τῆς Συνόδου, ὡς πρόγραμμά των κατὰ τὸ χρονικὸν τῆς Συνόδου διάστημα, ἐπρόκρινε τὴν γνώμην ἐκείνων, οἵτινες φρονοῦν ὅτι ἡ ἀπάντησις πρέπει νὰ φυλάττῃ τὴν τάξιν τῶν ἰδεῶν καὶ ν' ἀπαντᾷ παράγραφον πρὸς παράγραφον εἰς τὸν λόγον τὸν ὑπὸ τοῦ Βασιλέως ἐκφωνούμενον· ἄλλως, εἶπεν, θέλει εἶσθαι ἀτελὲς ἀποκύημα ἱστορικῆς ἐκθέσεως γεγονότων δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους ἐπρότεινε τὴν προτίμησιν τοῦ σχεδίου τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἄλλος δὲ τῶν πληρεξουσίων, σύμφωνος τῷ πρὸ τοῦ τελευταίου ἀγορεύσαντι, διετάθη ὅτι πρέπει νὰ γείνη μνεία εἰς τὴν ἀπάντησιν τοῦ παρελθόντος, καθόσον μάλιστα εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως γίνεται λόγος περὶ δημοτικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν θισμῶν καὶ περὶ δικαστηρίων ἐνόρκων. Ὁ Βασιλεὺς ἐσθαιῶς εἶχεν ἀγαθὴν ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων διάθεσιν, ἀλλ' οἱ περικυκλοῦντες αὐτὸν ἐπροσπάθησαν πάντοτε νὰ εἰσαγάγῃσι φυτὸν ξένον πάντῃ εἰς τὴν γῆν καὶ τὸ κλίμα τῆς Ἑλλάδος· τούτου ἕνεκα ἡ δημοτικὴ καὶ ἐπαρχιακὴ ἐνεργεῖα κατῆντησεν εὐτελὴς καὶ ἀνίκανος εἰς τὸ νὰ στηρίξῃ τὰ δίκαια τοῦ λαοῦ. Ὅσας τὰ ἐπαρχιακὰ συμβούλια ᾔθελον νὰ ἐμβῶσιν εἰς γενικωτέραν ἐνέργειαν, ἐμποδίσθησαν, καὶ τὰ μέλη αὐτοῦ καταδικάσθησαν ὑπὸ τῶν δικαστηρίων· ἦτο μὲν ὀρκιωτὰ δικαστήρια, ἀλλὰ πλησίον αὐτῶν ἐνεργεῖτο καὶ ἐξαιρετικῶν δικαστηρίων δικαιοδοσία. Πῶς τῶν τοιούτων δύναται νὰ μὴ γείνη μνεία εἰς τὴν ἀπάντησιν τῆς Συνελεύσεως;

Ἄλλος τῶν πληρεξουσίων εἶπεν, ὅτι εἶναι καλὸν νὰ προβῇ ἡ

Συνέλευσις εἰς τὴν κατὰ παράγραφον ἐπεξεργασίαν καὶ συζήτησιν τῆς ἀπαντήσεως τῆς ἐπιτροπῆς, χωρὶς νὰ χάνῃ τὸν πολύτιμον καιρὸν τῆς εἰς ματαιολογίας, αἵτινες κατὰ δυστυχίαν πολλάκις ὑπὸ τινων γίνονται.

Ἄλλος τῶν πληρεξουσίων παρετήρησεν, ὅτι σπερμολογίαι διεδόθησαν πρὸ ἡμερῶν, ὅτι εἶχον πρόθεσιν τινὲς νὰ προσβάλωσι τὸν ἡγεμόνα εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἀπαντήσεως συζήτησιν. Κανεὶς ποτὲ δὲν ἐπίστευσε ταύτας καὶ ἤδη ἀπεδείχθη τοῦτο ἐμπράκτως ἐκ τῶν ὑπὲρ καὶ κατὰ τῆς ἀπαιτήσεως ἀγορευσάντων ῥητόρων· ἤδη δὲ μεταβαίνει εἰς τὴν τῆς ἀπαντήσεως ἀνάπτυξιν.

Ὁ κατὰ τῆς ἀπαντήσεως ἀγορεύσας εἶπεν, ὅτι πρέπει νὰ σοχασθῶμεν ὅποιοι εἴμεθα, ποία ἡ θέσις ἡμῶν, καὶ πρὸς τινα ἀποτεινόμεθα, ἀλλὰ τὸ ἔργον εἶναι δυσχερὲς, διότι ἔτι ἐπικρατεῖ ὁ πυρετὸς τῆς 3 Σεπτεμβρίου, καὶ ἡ ἐπίκρισις ἐπομένως πρέπει νὰ ᾖ ἀνάλογος. Ἐπὶ τοσοῦτον δὲ νομίζει τὸ ἔργον δυσχερὲς, ὥστε ἤθελε προτείνει νὰ μὴ γίνῃ ἀπάντησις, ἀλλ' ἐιδικὴ ἐπιτροπὴ νὰ εὐχαριστήσῃ προσφορικῶς τὸν Βασιλέα διὰ τὴν ἑναρξιν τῆς Συνελεύσεως, ἐπὶ τέλους δὲ νὰ γίνῃ τὸ προσῆκον ἔγγραφον· ἀλλ' ἐπειδὴ βλέπει τοῦτο ἤδη ἀδύνατον, προβαίνει εἰς τὴν τῆς ἀπαντήσεως ἀνάπτυξιν.

Δὲν πρέπει, εἶπε, νὰ ἐπικρίνωμεν πικρῶς τὴν ἐπιτροπὴν καὶ νὰ πιστεύσωμεν ὅτι ἔρριψεν, ἢ ἠθέλησε νὰ ρίψῃ, εἰς τὸν βόρβορον τὸ ἔθνος· ἡ μόνη ἑλλειψις, τὴν ὁποῖαν εὕρισκει, εἶναι τὸ ὅτι δὲν μιμνήσκειται τοῦ παρελθόντος· ἐρρέθη, ὅτι αἱ βουλαὶ κατὰ τὴν συνήθη ἐθιμοταξίαν δὲν ἐπεμβαίνουν εἰς τὸ παρελθόν, ἀπαντῶσαι εἰς τὸν λόγον τοῦ Βασιλέως· ἀλλὰ πολλάκις ἴδομεν τὸ ἐναντίον. Ὁ Βασιλεὺς αὐτὸς εἰς τὸν ἐξάρχοντα λόγον κάμνει μνείαν τοῦ παρελθόντος, πῶς λοιπὸν ἡ Συνέλευσις ἐδύνατο νὰ παρασιωπήσῃ αὐτό; Ἐγένοντο θεσμοὶ ἐλεύθεροι θεβαίως, ἀλλὰ τοῦτο ἦτον ἐξαίρεσις, κανὼν δὲ οἱ ἀνατρέποντες τὴν δύναμιν τῶν θεσμῶν, καὶ κατασκαίνοντες αὐτοὺς ἀνυσχύρους, Νόμοι. Ὅσα εἰς τοὺς πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς θεσμοὺς ἐγένοντο μαρτυροῦσι τῶν λεγομένων τὴν ἀλήθειαν· πρέπει λοιπὸν νὰ ἐκφράσῃ ἡ Συνέλευσις εἰς τὴν ἀπάντησιν, ὅτι ἦτο μὲν θεσμοὶ ἐλεύθεροι, ἀλλ' ἔμενον ἄργοι ἕνεκα τῶν μετὰ ταῦτα γενομένων ὑπουργικῶν διαταγμάτων. Τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως λέγει εἰς τὸν 6' παράγραφον, ὅτι οἱ δεσμοὶ τοῦ ἔθνους μετὰ τοῦ Βασιλέως ἦτον ἀδιάρρηκτοι· τοῦτο εἶναι ἀληθές, ἀλλ' ἐπίσης εἶναι ἀληθές ὅτι οἱ δεσμοὶ οὗτοι ἐγαλαργίσθησαν· ἄλλως δὲν δικαιούται ἡ μεταβολὴ τῆς 3 Σεπτεμβρίου.

Ταύτας μόνον τὰς ἐλλείψεις, εἶπεν, ὅτι εὕρισκει εἰς τὸ σχέδιον τῆς ἀπαντήσεως, πάντα δὲ τὰ ἄλλα λίαν καλῶς ἔχοντα καὶ

προσηκόντως εκπεφρασμένα. Νομίζει λοιπόν ὅτι ἀφοῦ διορθωθῇ ὁ β' καὶ γ' παράγραφος, καὶ γίνῃ μνεία τις τοῦ παρελθόντος, εἶναι καλὸν νὰ παραδεχθῇ ἡ Συνέλευσις τὴν ἀπάντησιν, διότι καὶ τοῦ ἔθνους ἡ ἀξιοπρέπεια τηρεῖται, καὶ τῶν φίλων τῆς Ἑλλάδος δυνάμεων αἱ προσδοκίαι πληροῦνται. Περὰ τὴν ὁμιλίαν, ἀνέγνωσε τὴν τροπολογίαν, ἔχουσαν ὧδε· Ἀποδεχθέντες ὡς ἀρίστους οἰωνοὺς τοῦ μέλλοντος τῆς Ἑλλάδος τοὺς ἐμῆριβις λόγους τῆς Υ. Μ., οἱ πληρεξούσιοι ἀναγνωρίζουσι μετ' ἀμετρήτου ἀγαλλιᾶσεως ὅτι οἱ συνδέσαντες ἀπὸ τοῦ 1833 τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν μετὰ τοῦ Βασιλέως του δεσμοί, κινδυνεύσαντες νὰ χαλαρωθῶσιν ἐνεκὰ λυπηρῶν περιστάσεων, ὅπως ἀνεξαρτητῶν τῆς ἀγαθῆς προαιρέσεως τῆς Υ. Μ. καὶ τῶν εὐχῶν τοῦ ἔθνους, ἀπεκατέστησεν ἤδη διὰ παντὸς ἀδιάρρηκτοι ἀπὸ τῆς εὐτυχοῦς ἐκείνης ἡμέρας, καθ' ἣν τῆς πατρικῆς σου καρδίας ἡ γεναιότης ἐπεσφράγισε τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὁμοφώνως ἐκφρασθείσης ἑθνικῆς ἐπιθυμίας.»

Ἀναγνωρισθείσης τῆς τροπολογίας, τινὲς τῶν πληρεξουσίων ἠτήσαντο ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις εἰς τὴν αὔριον. Γενομένης δὲ παραδεκτῆς τῆς αἰτήσεως εἰς τὴν Συνέλευσιν· ὁ Πρόεδρος ἐκήρυξε διαλελυμένην τὴν Συνεδρίασιν περὶ τὴν 3 ὥραν μ. μ.

Ὁ ἐκτελὼν χρεὶν Προέδρου

Ἀντιπρόεδρος Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ.

Ι. ΚΩΛΕΤΤΗΣ.

Α. ΜΕΤΑΞΑΣ.

Α. ΛΟΝΤΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Δ. Ν. Δρόσος.

Κ. Θ. Κολοκοτρώνης.

Γ. Δοκός.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΙ΄.

Τῆς 7 Δεκεμβρίου.

Σήμερον τῇ ἐβδόμῃ τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου ἡμέρα τρίτη περὶ τὴν 11 ὥραν π. μ. συνελθόντων τῶν πληρεξουσίων ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Βουλευτηρίου τῆς ἑθνικῆς Συνελεύσεως, ὁ Πρόεδρος διέταξε τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου τῶν πληρεξουσίων· εὐρέθησαν δὲ, παρόντες μὲν διακόσιοι ἑνδεκα, ἀπόντες δὲ εἴκοσι τρεῖς.